

OPINNÄYTETYÖ

Digitaalisen nuorisotyön tarvekartoitus Kuopion nuorisopalveluille

Leevi Kiuru

Yhteisöpedagogi (AMK) - Järjestö- ja nuorisotyö

210 op

04/2024

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi (AMK) - Järjestö- ja nuorisotyö

Tekijät: Leevi Kiuru
Opinnäytetyön nimi: Digitaalisen nuorisotyön tarvekartoitus
Sivumäärä: 46 ja 11 liitesivua
Työn ohjaaja: Outi Väyrynen
Työn tilaaja: Kuopion kaupunki, nuorisopalvelut

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää Kuopion nuorisopalveluiden digitaalisen nuorisotyön tilaa. Tarvekartoituksen avulla Nuorisopalvelut tietäisivät, että millaisia kokemuksia nuorilla ja nuorisotyöntekijöillä on verkossa tehtävästä nuorisotyöstä. Tarvekartoituksen avulla nuorisopalvelut voisivat kehittää omaa toimintaansa tulevaisuutta varten.

Kävin tietoperustassa monipuolisesti läpi toimintoja, joita Kuopion nuorisopalvelut tuottavat. Lisäksi syvennyin nuorisotyön historiaan ja nuorisolakiin ja sen syntyyn. Kävin myös läpi digitaalista nuorisotyötä ja niin sen syntyä kuin nykyhetkeäkin. Lisäksi tutkin digitaaliseen nuorisotyöhön liittyvää saavutettavuutta sekä toiminnassa tapahtuvaa jalkautumista. Tietoperustan lopuksi käsittelin osallisuutta digitaalisen nuorisotyön näkökulmasta.

Haastattelin aineistonkeruuta varten kahdeksaa nuorta, jotka olivat joskus osallistuneet nuorisopalvelujen järjestämään verkkonuorisotyöhön. Toisena menetelmänä käytin luomaani kyselylomaketta, jolla kartoitettiin kaupungin nuorisotyöntekijöiden kokemuksia digitaalisesta nuorisotyöstä.

Tarvekartoituksen lopputuloksena selvisi, että Kuopiossa on tarve panostaa digitaalisen nuorisotyöhön. Nuoret ja nuorisotyöntekijät toivoivat, että nuorisopalvelut panostaisivat digitaaliseen nuorisotyöhön enemmän.

Asiasanat: Verkossa tehtävä nuorisotyö, Digitaalinen nuorisotyö, Nuorisotyö, Nuorisopalvelut

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community Educator, Bachelor's degree in NGO and youth work

Author: Leevi Kiuru

Title: Digital youth work needs survey for the Kuopio youth service

Number of Pages: 45 and 11 attachment pages

Supervisor: Outi Väyrynen

Commissioned by: The city of Kuopio, Youth services

The purpose of my thesis was to investigate the state of digital youth work in Kuopio's youth services. Through needs assessment, the Youth Services would understand the experiences of both young people and youth workers in online youth work. With this needs assessment, youth services could develop their own activities for the future.

In the theoretical framework, I extensively reviewed the functions provided by Kuopio's youth services. Additionally, I delved into the history of youth work and the Youth Act and its inception. I also examined digital youth work, its origins, and its current state. Furthermore, I investigated the accessibility and implementation of digital youth work activities. At the end of the theoretical framework, I addressed participation from the perspective of digital youth work.

For data collection, I interviewed eight young people who had participated in online youth work organized by youth services. As a second method, I used a questionnaire I created to survey the experiences of the city's youth workers regarding digital youth work.

The results of the needs assessment revealed that there is a need to invest in digital youth work in Kuopio. Both young people and youth workers expressed a desire for youth services to invest more in digital youth work.

Keywords: Digital youth work, Online youth work, Youth work, Youth services

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TILAAJAN ESITTELY	7
	2.1 Kuopion kaupungin nuorisopalvelut.....	7
3	NUORISOTYÖ SUOMESSA.....	16
	3.1 Nuorisolaki.....	16
	3.2 Nuorisotyö	17
	3.3 Digitaalinen nuorisotyö.....	18
	3.4 Saavutettavuus ja jalkautuminen diginuorisotyössä	19
	3.5 Discord.....	20
	3.6 Osallisuus verkossa tehtävässä nuorisotyössä	21
4	MENETELMÄT	23
	4.1 Nuorten haastattelut	23
	4.2 Kyselylomake työntekijöille	25
5	ANALYSOINTI JA TULOKSET.....	28
	5.1 Haastattelut	28
	5.2 Kysely nuorisonohjaajille	32
6	YHTEENVETO	39
	6.1 Työn luotettavuus ja eettisyys.....	39
	6.2 Johtopäätelmät	39
	6.3 Kehitysehdotukset.....	40

6.4 Tilaajan palaute	41
6.5 Itsearviointi	42
LÄHTEET	43

1 JOHDANTO

Digitaalinen nuorisotyö keskittyy nuorisotoimialan ja nuorisotyön käytäntöjen digitalisointiin. Se voi tarkoittaa niin digitaalisen median ja teknologian hyödyntämistä, kuin myös aiheen käsittelemistä nuorisotyössä. Digitaalinen nuorisotyö ei ole pelkkä nuorisotyön menetelmä, vaan sitä voi käyttää jokaisessa nuorisotyön eri muodossa. Käytännössä digitaalinen nuorisotyö tarkoittaa yhtä lailla esimerkiksi Discord – palvelimella juttelemista, kuin nuoren kanssa kasvotusten Facebookista puhumista. Parhaimmillaan digitaalinen nuorisotyö linkittyy saumattomasti osaksi organisaation muuta nuorisotyötä ja sen tavoitteita. (Verke 2024.)

Opinnäytetyöprosessini alkoi jo keväällä 2023, kun tein kehittävän harjoittelun Kuopion kaupungin nuorisopalveluille. Heiltä tuli tieto jo ennen harjoitteluni alkua, että heillä olisi tarve Kuopion alueen digitaalisen nuorisotyön tarvekartoitukselle. Mielenkiintoni heräsi, ja opinnäytetyöni aihe oli nopeasti selvillä.

Opinnäytetyöni tavoitteena on tutkia Kuopion alueella tehtävän digitaalisen nuorisotyön tilaa vuonna 2024. Käytän opinnäytetyössäni menetelminä puolistrukturoitua teemahaastattelua ja kyselylomaketta, ja kartoitan niin nuorten kuin nuorisotyöntekijöidenkin kokemuksia ja tarpeita liittyen digitaaliseen nuorisotyöhön. Haastattelen kahdeksaa digitaalisen nuorisotyön piirissä olevaa tai aikaisemmin ollutta nuorta. Nuoria on haastateltu anonymisti, ja tekstissä käytetään muokattuja nimiä. Pyrin saamaan selville digitaalisen nuorisotyön viime vuosien muutoksia, sekä tämänhetkisiä onnistumisia ja tarpeita. Kartoittava kyselylomake on Kuopion alueen nuorisotyöntekijöitä varten, sillä minua kiinnosti myös heidän kokemuksensa digitaalisen nuorisotyön toteutumisesta sekä monipuolisuudesta.

Käsittelen opinnäytetyöni teoriaosuudessa monipuolisesti Kuopiossa järjestettävää nuorisotyötä ja sen eri muotoja. Syvennyn nuorisotyön historiaan ja nykyhetkeen, sekä avaan lakia nuorisotyön taustalta. Osiossa 2.3 avaan tarkemmin digitaalista nuorisotyötä sekä sen historiaa. Käyn myös läpi digitaaliseen nuorisotyöhön liittyvää saavutettavuutta, sekä erilaisia alustoja, jotka ovat oleellisessa osassa Kuopiossa tehtävässä digitaalisessa nuorisotyössä.

Tarvekartoituksen lopputuloksena selvisi, että Kuopiossa on tarve panostaa digitaaliseen nuorisotyöhön. Nuoret ja nuorisotyöntekijät toivoivat lisää resursseja ja raameja verkossa tehtävään nuorisotyöhön, jotta toiminnasta tulisi jäsenneltyä ja entistä selkeämpää.

2 TILAAJAN ESITTELY

2.1 Kuopion kaupungin nuorisopalvelut

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Kuopion kaupungin nuorisopalvelut. Tilaaja valikoitui minulle jo hyvissä ajoin etsiessäni kehittävän työharjoittelun paikkaa. Kuulin lehtoriltani, että kaupunki etsii opinnäytetyön tekijää aiheesta digitaalisen nuorisotyön kartoitus ja lähdin tutustumaan aiheeseen jo harjoittelun aikana.

Kuopion kaupungin nuorisopalvelut tarjoavat nimensä mukaan erilaisia palveluita nuorille. Kuopion alueella on 14 nuorisotaloa ja noin 30 nuorisonohjaajaa. Heidän lisäksensä nuorisopalveluilla on erityisnuorisotyöntekijöitä, etsiviä nuorisotyöntekijöitä ja koulunuorisotyöntekijöitä. Kuopion alueen nuorisonohjaajat toimivat erilaisissa toimintaympäristöissä, kuten kouluilla, nuorisotiloilla, ohjaamolla ja tapahtumien yhteydessä jalkautumalla. Oman työnsä lisäksi nuorisopalvelut mahdollistavat erilaista toimintaa omissa tiloissa vuokraamalla niitä erilaisten ryhmien ja järjestöjen käyttöön. (Kuopion kaupunki 2023a.)

Ohjaamo Kuopio

Ohjaamoja on noin 70 eri puolella Suomea, ja niiden toiminta ulottuu jokaiselle maakunnalle (Ohjaamot 2024a). Ohjaamo Kuopio on monialainen palvelupiste nuorille, joka tarjoaa tukea ja neuvontaa erilaisissa elämäntilanteissa. Ohjaamot ovat valtakunnallinen konsepti, ja ne pyrkivät tarjoamaan nuorille yhden pysäkin, josta he voivat saada apua erilaisiin kysymyksiin, kuten koulutukseen, työhön, terveyteen ja sosiaalisiin asioihin liittyen. Kuopion ohjaamo löytyy osoitteesta torikatu 5 samoista tiloista Navigaattorin kanssa. Ohjaamosta nuori voi saada apua esimerkiksi hyvinvointiin ja jaksamiseen, opiskelumahdollisuuksien ja oman alan löytämiseen, työnhakuun, asumisen ja arjen sujumiseen, talouteen, lomakkeiden täyttämiseen, sopivien harrastusmahdollisuuksien löytämiseen ja viranomaisten kanssa asiointiin. Kuopiossa ohjaamalla nuoria on auttamassa eri alojen ammattilaisia. Kuopion toimipisteeltä löytyy Yksilövalmentaja, Etsivänuorisotyöntekijä, Nuorisonohjaaja, Te-asiiantuntija, Opinto-ohjaaja, oppivelvollisuuskoordinaattori, oppivelvollisuusasiiantuntija ja Ohjaamon esihenkilö. (Ohjaamot 2024b.)

Koulunuorisotyö Kuopiossa

Koulunuorisotyö on saanut alkunsa 2000-luvun alussa, kun nuorisotyön ammatillisia työkenttiä alettiin jäsentää, tutkia ja kehittää (Hännikäinen-Uutela, Penttinen 2023, 7). Koulunuorisotyöllä on paljon samoja tavoitteita kuin perusopetuksessakin, esimerkiksi kasvu ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tukeminen, monilukutaito, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, osallisuus ja vaikuttaminen (Hännikäinen-Uutela, Penttinen, 10). Koulunuorisotyö vahvistaa nuorten hyvinvointia niin yksilöiden kuin ryhmän tasolla, ja se on mukana vähentämässä nuorten syrjäytymistä ja lisäämässä sujuvaa arkea, jotka ovat myös valtakunnallisen nuorisopoliittisen ohjelman 2020–2023 tavoitteita (Nuorisotutkimusseura 2024).

Koulunuorisotyössä pyritään tarjoamaan nuorille kouluympäristössä turvallisen ja luottamuksellisen aikuisen läsnäoloa. Tavoitteena on varata aikaa nuorten kohtaamiseen ja kannustaa heitä. Koulunuorisotyössä painotetaan kokonaisvaltaista vuorovaikutusta nuorten kanssa. Yhteistyö opettajien, oppilashuollon ja muiden koulun henkilöstön jäsenten kanssa on olennainen osa koulunuorisotyötä. Koulunuorisotyöntekijä mahdollistaa joustavan yhteistyön nuorisotyön ja koulumaailman välillä. (Po1nt 2024a.)

Kuopion koulunuorisotyöntekijät ovat mukana oppilaiden arjessa koululla ja toimivat osana tukioppilas, sekä oppilashallituksen toimintaa. Koulunuorisotyöntekijä pyrkii tukemaan nuorten hyvinvointia koulussa, edistämään koulu yhteisön yhteenkuuluvuutta, ehkäisemään kiusaamista sekä järjestämään erilaisia toimintoja, kuten ryhmäytymistä, tapahtumia ja välituntitoimintaa. Kuopiosta löytyy koulunuorisotyöntekijöitä neljältä eri koululta, jotka ovat: Minna Canthin koulu, Hatsalan klassillinen koulu, Pyörön koulu ja Jynkänlahden koulu. Jokaisella koululla on varattu koulunuorisotyölle omat tilat. Koulunuorisotilalla nuoret voivat koulunkäynnin salliessa käydä pelailemassa esimerkiksi pleikkaria, lautapelejä tai pöytäfutista. Tilaan saa tulla myös hengähtämään hetkeksi tai juttelemaan koulunuorisotyöntekijän kanssa. Mikäli koulunuorisotyöntekijä ei ole tavattavissa fyysisesti, heidät tavoittaa sähköpostilla, puhelimitse, WhatsAppista, Snapchatista, Instagramista tai Wilman kautta. Osa koulunuorisotyöntekijöistä on tavoitettavissa myös Discordin kautta. Kaikkien koulunuorisotyöntekijöiden yhteistiedot ovat saatavilla Po1ntin verkkosivuilla. (Po1nt 2023a.)

Kohdennettu nuorisotyö

Etsivä nuorisotyötä Suomessa määrittää Nuorisolaki. Nuorisolaki sanoo etsivästä nuorisotyöstä seuraavanlaisesti: Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön. (Nuorisolaki 1285/2016, 10§.)

Kuopiossa etsivä nuorisotyötä on tekemässä 6 etsivä nuorisotyöntekijää. Etsivä nuorisotyöntekijät ovat tavattavissa ympäri Kuopiota sekä verkossa. Etsivälle työlle Kuopiossa on asetettu tavoitteeksi synnyttää nuoren sisäistä motivaatiota sekä auttaa asettamaan tavoitteita, edistää kasvua ja itsenäistymistä kohti oman näköistä tulevaisuutta ja vahvistaa taitoja, joilla edetä palveluihin ja jatkopoluille. Kuopiossa etsivä nuorisotyöntekijät järjestävät erilaisia ryhmäkoontumisia, yksilötapaamisia, avokahvila-toimintaa ja ovat nuorten tavoitettavissa. Etsivä nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot ovat kaikkien saatavilla po1nt.fi sivulla. Yleisimmin tunnettujen sosiaalisten medioitten ja viestintäpalvelujen lisäksi osan työntekijöistä käyttää Telegrammia, Signalia, Kaizalaa ja Wickr Me:tä. Uusien sovellusten noustaessa nuorten suosioon, he hyppäävät niihin mukaan. (Po1nt 2024b)

Erityisnuorisotyöntekijät ovat ammattilaisia, jotka työskentelevät nuorten parissa tarjoten erityistä tukea ja ohjausta. Erityisnuorisotyöntekijät ovat Kuopiossa tukemassa nuoria niissä asioissa, joissa he tarvitsevat apua. Ennen kaikkea he auttavat nuorta löytämään oman polkunsaa, jota seurata. Mikäli nuori on tilanteessa, jossa epäröi, että keneltä kysyä, niin erityisnuorison-ohjaaja on juuri oikea henkilö siihen. Palvelu on suunnattu kaikille alle 29-vuotiaille nuorille ja se on täysin vapaaehtoista, maksutonta ja luottamuksellista. Erityisnuorisotyöntekijät ovat valmiita tukemaan nuorta juuri niissä asioissa, jotka he kokevat tärkeiksi ja tarpeellisiksi. Erityisnuorisotyöntekijät pyrkivät liikkuvat siellä, missä nuoret viettävät vapaa-aikaansa, kuten asuin-alueilla, keskustassa, kauppakeskuksissa ja muissa paikoissa. Mikäli nuori haluaa sopia rauhallisemman paikan keskustella asioista, voidaan tapaaminen sopia minne vain nuorelle mielu-

saan paikkaan. Kuopiossa toimii neljä erityisnuorisotyöntekijää ja heidän toimipisteensä sijaitsee Kuopion keskustassa kauppakatu 46. Samassa pihapiirissä Kulttuuriareena 44 ja Puistotuvan kanssa. (PoInt 2024c.)

Ankkuriryhmä

Kuva 2: Ankkuritoiminnan valtakunnallinen logo. Kuva: Ankkuritoiminta.fi (2024)

Erityisnuorisotyön lisäksi Kuopiossa tehdään yhteistyötä valtakunnallisen ankkuritoiminnan kanssa. Itä-Suomen alueella toimii useampia ankkuriryhmiä, jotka sijaitsevat Kuopiossa, Joensuuissa, Iisalmessa, Savonlinnassa, Varkaudessa ja Mikkelissä. Jokainen ryhmä toimii kunkin kaupungin poliisiasemilla. (Ankkuri 2024a.)

Ankkuriryhmä toimii moniammatillisesti rikoksia ennalta estävässä hengessä. Ankkuritoiminta on ennaltaehkäisevää työtä nuorten ja heidän perheidensä kanssa puuttumalla nuorten rikolliseen käyttäytymiseen. Ankkurin tärkein tehtävä on työskennellä alle 18-vuotiaiden rikoksilla ja päihteiden käytöllä oireilevien nuorten kanssa. Lisäksi Ankkuriryhmässä käsitellään viharikoksia. Ankkuriryhmään voi olla yhteydessä lasten ja nuorten tekemissä rikosasioissa, lasten ja nuorten päihteiden käyttöön liittyen, koulukiusaamistilanteissa jos koulun omat toimet eivät ole riittäneet, koulu-uhkaepäilyissä ja vihapuhe-/viharikosasioissa. (Ankkuri 2024b.)

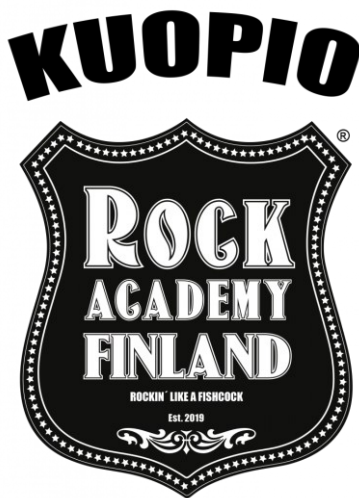
Kulttuuriareena44

Kulttuuriareena44 toimii osana Kuopion kaupungin nuorisopalveluita, ja he ovat erikoistuneet kulttuuriseen nuorisotyöhön (Kulttuuriareena44 2024a). Kulttuurinen nuorisotyö on toimintaa,

jossa taiteen ja kulttuurin voimin tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Kulttuurinen nuorisotyö voi sisältää monenlaisia toimintoja ja käytäntöjä, kuten taide- ja kulttuuriprojekteja, musiikin, teatterin tai käsityön harrastustoimintaa, kulttuuritapahtumia, taidekasvatusta, kulttuurivaihtoa ja monikulttuurisuuden edistämistä. (Nuorikulttuuri 2024.)

Kulttuuriareena44 tarjoaa nuorille monipuoliset tilat, joissa voi järjestää kaikenlaisia tapahtumia. Heiltä löytyy tarvittavat äänentoisto- ja valokalusteet, jotka mahdollistavalta vilkkaan tapahtumatoiminnan pienimuotoisista kokoontumisista valtakunnallisiin tapahtumiin. Kulttuuriareena44:n henkilökunta koostuu kolmesta kokeneesta nuorisotyöntekijästä, jotka tukevat nuorten omaa tekemistä ja auttavat tarvittaessa tapahtumien järjestämisessä. Lisäksi nuorisotila toimii Kuopion Nuorisovaltuuston ja Kuopion Lasten Parlamentin mentoreina, jota kautta he vahvistavat nuorten osallisuutta. (Kulttuuriareena44 2024a).

Rock academy

Kuva 3: Kuopion rock academyn logo. Kuva: Kulttuuriareena44.fi (2024)

Rock Academy on nuorisoalan malli, jonka tarkoituksena on parantaa musiikkiharrastuksen parissa toimivien nuorten mahdollisuuksia kehittyä musiikin ammattilaisiksi. Toiminta pyrkii tukemaan nuorten bänditoimintaa ja edistämään ennaltaehkäisevää nuorisotyötä, ja ohjelman painopiste on musiikin luomisessa ja sen eri näkökulmissa.

Rock academy on toiminut Kuopiossa vuodesta 2019 ja ensimmäiset vuodet se toimi hankkeen nimikkeellä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella. Yhtenä edellytyksenä rahoituksen saamiseksi oli mahdollinen toiminnan juurruttaminen osaksi nuorisotoimintaa hankkeen päätyttyä. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus päättyi maaliskuun lopussa 2021 ja Kuopio Rock Academy jatkaa toistaiseksi toimintaansa omarahoituksella, osana Kuopion Nuorisopalveluiden toimintaa, mikä mahdollistaa bändeille ilmaisen mukanaolon. (Kulttuuriareena44 2024b.)

Osallistuvat bändit saavat ohjausta musiikkibisneksen monimutkaisista kysymyksistä soittotekniikkaan ja oman osaamisen markkinointiin, mukaan lukien urakehitys. Toiminta tarjoaa mahdollisuuksia keikkailuun, studioaikaan ja musiikkivideoiden tuottamiseen. Osallistujat osallistuvat myös kuukausittaisiin klinikoihin, seminaareihin ja koulutuksiin, jotka ovat avoimia kaikille musiikista kiinnostuneille nuorille ja jotka vetävät alan ammattilaiset. Jokaisen osallistuvan bändin tai artistin tavoitteena on tuottaa vähintään yksi korkeatasoinen äänite ja siihen liittyvä musiikkivideo kahden vuoden aikana. (Kulttuuriareena44 2024b.)

Pelitalo Muikku

Pelitalo Muikku on nuorisotila, joka on erikoistunut digitaaliseen pelaamiseen ja sijaitsee Pyörönkaarella Petosen Vapaa-aikatilojen Pinarin yläkerrassa. Pelitalossa on kahdeksan tehokasta tietokonetta, joilla voi pelata erilaisia pelejä, kuten Fortnite, Overwatch, Minecraft ja Rocket League. Lisäksi Pelitalolla on nuorille tarjolla pelitilit mainituissa peleissä, ja he voivat myös pelata omia pelejään. Muikussa on myös Oculus Quest2 vr-lasit, jotka ovat nuorten käytettävissä, jotta he voivat kokea virtuaalitodellisuuden pelatessaan. Pelitalolla nuorien tukena ja apuna on kaupungin nuurisonohjaaja. (Po 1nt 2024d.)

Kuva 4: Pelitalo Muikun logo. Kuva: Po1nt.fi (2024)

Nuorisotyössä pelien kasvatukselliset näkökulmat ovat nykyään yhä enemmän pinnalla. Yhdessä pelaaminen turvallisen aikuisen läsnäollessa ja opastuksella on hyvä alusta nuorille harjoitella yhteistyötä, keskinäistä vuorovaikutusta tai erilaisten pettymysten hallinnan harjoittelua. Yhdessä pelaaminen tarjoaa mahdollisuuden kääntää kasvattajan ja kasvatettavan roolit hetkeksi päällelleen, antaen tilaa lapsen mielenkiinnon kohteille ja osaamiselle. Parhaimmillaan pelien maailmat voivat tarjota uusia näkökulmia, oppimiskokemuksia ja ideoita omaan toimintaan. (Ehyt ry 2024.)

Loma-ajan toiminta ja harrastukset

Lomien aikana nuorisopalvelut järjestävät erilaisia loma-ajan aktiviteetteja. Nuorisopalvelut järjestävät erilaisia leirejä kuten kesäisin järjestettävä vaellusleiri ja hiihtoloman aikana lasketelureissu rukalle. Kuopion nuorisopalveluiden järjestämät leirit ovat tarkoitettu ensisijaisesti kuopiolaisille lapsille ja nuorille. Leirien lisäksi Kuopiossa on lomien ajalle tarjolla erilaisia teemaviikkoja kuten hyperhiihtoloma, supersyysloma ja kivakesätoiminta.

Hyperhiihtoloma, Supersyysloma ja Kivakesä-toiminta tarjoavat monipuolisia aktiviteetteja Kuopion nuorisotaloilla, jotka sopivat kaikenikäisille kouluikäisille lapsille ja nuorille. Valikoimaan kuuluvat askartelut ja kädentaidot, pelit, kisailut, haasteet, turnaukset, kokkailu ja leivonta, sekä disko tanssiminen ja rento yhdessäolo kavereiden kanssa. Nuorisotalot ovat täynnä

mahdollisuuksia toteuttaa luovuutta, oppia uusia taitoja ja viettää hauskaa aikaa ystävien seurassa. Lomaviikoilla järjestetyt tapahtumat tarjoavat turvallisen ja innostavan ympäristön, jossa lapset ja nuoret voivat nauttia monipuolisesta vapaa-ajan ohjelmasta. Oli sitten kiinnostunut taiteellisesta ilmaisusta, kilpailuhenkisestä pelaamisesta tai yksinkertaisesti rentoutumisesta ja huvittelusta, Kuopion nuorisotalojen tarjonnasta löytyy jokaiselle jotakin. (PoInt 2024e.)

Loma-ajan toiminnan lisäksi Kuopiosta löytyy erilaista harrastetoimintaa nuorille. Kuopiossa käytetään Suomen harrastamisen mallia, jota koordinoi hyvinvoinnin palvelualue. Alkuperäinen toiminta käynnistyi kevätlukukaudella 2021 pilottihankkeena, ja sen jatkuvuus on varmistettu hankkeen sisällyttämisellä nuorisolakiin. Kuopiossa harrastekerhoja toimii tällä hetkellä 32 koululla, ja niitä on kokonaisuudessaan yli sata. Mallin hallinnoinnista vastaa Kasvun ja oppimisen palvelualue perusopetuksessa, ja käytännön koordinaattorina sekä eri toimijoiden välisenä yhteistyökumppanina toimii Kuopion kansalaisopisto. (peda.net 2024.)

Kuopiossa tarjottavista monipuolisista harrastusmahdollisuuksista yksi on skeittaaminen. Harrastuspaikkoja Kuopiosta löytyy Kalevalan koulun pihapiiristä, Nilsiästä, Riistavedeltä, Lippumäestä, Bellanrannasta ja Kelloniemestä. Kelloniemessä sijaitsee sisähalli, jossa nuoret voivat harrastaa skeittausta turvallisessa ympäristössä ja kehittää taitojaan lajin parissa. Skeittihalli tarjoaa myös nuorille mahdollisuuden kokoontua yhteen ja viettää aikaa yhdessä harrastuksen parissa. Hallilla työskentelee nuorisopalvelujen ohjaaja, jolla on vahva tausta skeittauksen parissa vuosien ajalta. Nuorisonohjaajan läsnäolo hallilla mahdollistaa ohjatun toiminnan ja varmistaa, että skeittaajat saavat tarvittaessa tukea ja ohjausta harrastuksensa kehittämiseen. Skeittihalli on siis paitsi harrastuspaikka myös yhteisöllinen tila, jossa nuoret voivat kokea yhteenkuuluvuutta ja jakaa skeittausharrastuksen iloa keskenään. (PoInt 2024f.)

Nuoriso-ohjaajat Discordissa

Kuopion nuorisopalvelut avasi keväällä 2020 kaksi palvelinta Discordiin: Kuopion Peliporukat ja Kuopion Virtuaalinuokkari. Syksyllä palvelimet yhdistyivät ja Kuopion Peliporukoista löytyy Virtuaalinuokkari-kanava, joka on auki nuorisonohjaajien ollessa siellä paikalla. Palvelin on tarkoitettu alle 29-vuotiaille nuorille ja siellä nuorisonohjaajat toimivat juttuseurana sekä moderaattoreina. Peliporukoiden serveri tarjoaa nuorille mahdollisuuden löytää peliseuraa toisista nuorista ja Kuopion nuorisonohjaajista. Kuopion peliporukat on auki vuorokauden ympäri,

jolloin nuoret voivat etsiä peliseuraa toisistaan. Nuorisonohjaajat ovat Peliporukoissa nuorten pelikavereina tiistaisin klo 16.00–21.00. Lisäksi palvelimelta löytyy Virtuaalinuokkari-kanava, jonne voit tulla jutustelemaan nuorisonohjaajien kanssa ilman pelaamistakin. Virtuaalinuokkari-kanava on auki Peliporukoiden palvelimella tiistaisin klo 16.00–21.00.

Kuopion peliporukoiden lisäksi nuorisopalveluilla toimii toinen palvelin nimeltä M!sun Kohtaamispaikka – Etsivän nuorisotyön palvelin. M!sun kohtaamispaikkaa pyörittävät kaksi Kuopiossa toimivaa etsivä nuorisotyöntekijää. Etsivästä nuorisotyöstä nuori saa tukea mieltä askaruttaviin kysymyksiin. Nuorella on palvelimella mahdollisuus suljettuihin yksilö- ja ryhmätaapaamisiin, sekä ryhmätoimintaan. Palvelimella on myös kaikille avoimia tekstikanavia sekä maanantaisin Virtuaaliavokahvila-puhekanavalla alkaen klo 17.00. (Pöytäkirja 2024g.)

3 NUORISOTYÖ SUOMESSA

3.1 Nuorisolaki

Suomeen astuiin voimaan uusi nuorisolaki tammikuun ensimmäinen päivä vuonna 2017. Kyseisellä lailla korvattiin aikaisemmin vuonna 2006 julkaistu nuorisolaki 72/2006. Nykyään voimassa olevassa nuorisolaissa vuonna 2006 tapahtuneen uudistuksen jälkeen on toteutettu useita muutoksia ja päivityksiä, joilla on pyritty vastaamaan yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin ja nuorten haasteisiin. Vuoden 2017 uudistuksessa keskityttiin erityisesti nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistamiseen. Uudistuksessa korostettiin nuorten mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon, digitaalisen osallisuuden merkitystä, nuorisotilojen monipuolistamista, nuorten oikeuksien vahvistamista sekä yhteistyön ja verkostoitumisen edistämistä. Nämä muutokset ovat olleet keskeisiä tekijöitä nykyisen nuorisolain kehittämisessä, ja niiden tavoitteena on ollut vastata paremmin nykyajan nuorten tarpeisiin ja haasteisiin. (Eduskunta 2024.)

Nuorisolaki on keskeinen väline Suomessa nuorisotyön ja -toiminnan sääntelyssä ja kehittämisessä. Sen avulla määritellään sekä valtion että kuntien vastuut nuorisotyön edistämässä ja toteuttamisessa. Laki ohjaa toimintaa nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien tukemiseksi, heidän kasvunsa ja itsenäistymisensä tukemiseksi sekä heidän yhdenvertaisuutensa ja oikeuksiensa varmistamiseksi. Nuorisolaissa säädetään nuorisotyön ja -toiminnan edistämisestä ja nuorisopolitiikasta sekä niihin liittyvästä valtionhallinnon ja kunnan vastuusta sekä yhteistyöstä ja valtionrahoituksesta. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista. Se myös tukee nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista, sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. (Nuorisolaki 1285/2016 2 §.) Suomessa nuorista puhuessa usein viitataan nuorisolain määritelmään nuorista, joka on, että kaikki alle 29-vuotiaat ovat nuoria, kun taas yhdistyneet kansakunnat määrittelevät nuoriksi 15–24-vuotiaat (Allianssi ry 2024d).

3.2 Nuorisotyö

Nuorisotyö on nuorten parissa tehtävää ammatillista toimintaa, joka pyrkii tukemaan nuorten kasvua, kehitystä ja hyvinvointia. Tavoitteena on edistää nuorten aktiivista osallistumista yhteiskuntaan, tarjota heille mahdollisuuksia harrastaa ja kehittää itseään sekä tukea heidän sosiaalisia taitojaan ja itsenäistymistään. Nuorisotyötä tehdään monenlaisissa ympäristöissä, kuten nuorisotaloilla, kouluissa, järjestöissä ja verkossa. Nuorisotyötä Suomessa järjestävät monenlaiset toimijat, kuten kunnat ja kaupungit, seurakunnat, järjestöt ja yhdistykset sekä erilaiset nuorisopalveluja tarjoavat organisaatiot. Työn sisältö voi vaihdella esimerkiksi nuorten neuvonnasta ja ohjauksesta erilaisten harrastusten ja tapahtumien järjestämiseen sekä nuorten osallistamiseen ja vaikuttamisen tukemiseen yhteiskunnallisissa asioissa. Nuorisotyö on työtä, jonka tavoitteena on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. (Nuorisolaki 1285/2016 2 §.)

Nuorisotyön toimintamuodot ja -menetelmät ovat kokeneet merkittävän uusiutumisen ja monipuolistumisen 2000-luvulla kaikilla nuorisotyön sektoreilla, kuten kunnissa, järjestöissä ja seurakunnissa. Perinteisten kerho- ja leiritoimintojen rinnalle ovat nousseet liikkuvat ja jalkautuvat työtavat sekä digitaalinen nuorisotyö, jotka ovat yleistyneet ja tarjoavat uudenlaisia mahdollisuuksia nuorten osallisuuden edistämiseen. (Allianssi ry 2024b.)

Kunnallisella puolella ei ole kuitenkaan luovuttu perinteiseksi mielletystä tilatoiminnasta. Lähes kaikissa Manner-Suomen kunnissa toteutetaankin kaikille avointa nuorisotilatoimintaa sekä nuorille suunnattuja tapahtumia. Nuorisotyön vakiintuneita työmuotoja on kuitenkin paljon tätä enemmän, ja monia niistä toteutetaan valtakunnallisesti. Näitä ovat esimerkiksi jalkautuva työ, etsivä nuorisotyö, digitaalinen nuorisotyö ja kansainvälinen nuorisotyö. Kuntien välillä on paljon vaihtelua siinä, mihin työmuotoihin nuorisotyössä keskitytään. (Allianssi ry 2024c.)

Suomessa nuorisotyötä rahoitetaan valtion rahoituksella. Toiminnan rahoitus tulee kulttuuriministeriöltä ja valtaosa rahoista maksetaan erilaisina avustuksina. Opetus ja kulttuuriministeriö rahoittaa toimintaa veikkausvoitto- ja budjettivaroilla. Nuorisoalan budjetti on seuraavan lainen 2024: Nuorisotyön yhteiset menot 712 000 euroa, kuntien nuorisotoimen valtionosuudet 7,6 miljoonaa euroa, nuorisotyön kehittäminen 35,6 miljoonaa euroa, sekä nuorten työpajatoimintaan, etsivään nuorisotyöhön ja koulunuorisotyöhön 30 miljoonaa euroa. Valtion avustuksia

myönnetään tapauskohtaisesti yleisavustuksina erilaiseen toimintaan, kun taas erilaisiin hankkeisiin ja investointeihin haetaan erityisavustuksia. Suomessa nuorisotoimialan avustuksia on myöntämässä opetus- ja kulttuuriministeriö ja aluehallintovirasto. Nuorisolain mukaan valtionavustusta voidaan myöntää valtakunnalliselle nuorisoalan järjestölle, valtakunnalliselle nuorisoalan osaamiskeskukselle, nuorisokeskukselle ja nuorten työpajatoimintaa harjoittavalle työpajalle, kunhan ne täyttävät valtionapukelpoisuuden edellytykset, jotka ovat tarkkaan määritellyjä nuorisolaissa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024.)

3.3 Digitaalinen nuorisotyö

Suomessa ei ole erityistä lakia, joka määrittelisi digitaalisen nuorisotyön käsitettä tai sen toteuttamista. Kuitenkin Suomessa on useita lakeja ja säädöksiä, jotka koskevat nuorten asemaa ja oikeuksia, kuten Nuorisolaki. Nuorisolaissa on määritelty nuorisotyötä yleisesti ja asetettu tavoitteita nuorten tukemiselle ja osallistumisen edistämiseksi. Vaikka digitaalista nuorisotyötä ei ole erikseen määritelty laissa, monet toimijat käyttävät digitaalisia välineitä ja alustoja nuorten tavoittamiseen ja osallistamiseen. Nuorisotyön keskeinen tehtävä on tukea nuorten kasvua ja kehitystä yhä digitalisoituvassa maailmassa. Lisäksi nuorisotyöllä on merkittävä rooli digitaalisen kuilun umpeen kuromisessa ja nuorten digitaalisen osallisuuden edistämiseksi. Digitaalisen nuorisotyön ytimessä on uuden teknologian hyödyntäminen nuorisotyössä, jotta nuorille suunnatut palvelut ja aktiviteetit olisivat entistä laadukkaampia, helpommin saavutettavia ja merkityksellisempiä. Teknologian avulla voidaan luoda tiloja ja mahdollisuuksia, joissa nuoret voivat kehittää kriittistä, eettistä ja innovatiivista ajatteluaan teknologian ja digitaalisen tulevaisuuden avulla. (Verke 2024a.)

Digitaalinen nuorisotyö historia juontaa juurensa aina 1980-luvulle saakka, jolloin tietokoneet ja pelikonsolit yleistyivät nuorisotiloilla. Internetin yleistyminen maailmalla ja suomessa alkoi 1990-luvun lopulla ja se mahdollisti uudenlaisen välineen ja kohtaamispaikan nuorille ja nuorisotyöntekijöille. Tämä näkyi nuorisopalveluiden monimuotoistumisena. Internetin kehittyminen synnytti ja levitti monenlaisia uudenlaisia nuorisokulttuurisia ilmiöitä. 1980-luvulla tietokoneiden ja pelikonsolien yleistyminen nuorisotiloilla loi uusia mahdollisuuksia nuorille osallistua digitaaliseen toimintaan. 1990-luvun alkupuolella sähköisiä palveluja alettiin tarjota ilmoitustaulujen kautta ja hieman myöhemmin alueelliset verkkopohjaiset nuorten tieto ja neu-

vontapalvelut yleistyivät. 2000-luvulla digitaalisen pelaamisen eri muodot, kuten lanit ja pelitalot, sekä verkkonuorisotyö Habbo Hotelissa ja IRC-Galleriassa, nousivat suosioon ja integroituivat olennaiseksi osaksi nuorisotyön toimintoja. Samalla digitaaliset alustat tarjosivat uusia tapoja osallistua ja ilmaista itseään. 2010-luvulla nuorisotyössä alettiin kehittämään uusia toimintamuotoja digitaalisten sisältöjen ympärille, kuten blogiryhmät, tubettaminen ja podcastit. Älypuhelimien ja uusien some-palveluiden, kuten WhatsAppin, Instagramin ja Snapchatin, suosion kasvu haastoi perinteiset digipalvelut ja lisätty sekä virtuaalinen todellisuus alkoivat vakiintua nuorisotyön toiminnoissa. (Verke 2024b.)

3.4 Saavutettavuus ja jalkautuminen diginuorisotyössä

Saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki voivat käyttää ja hyötyä palveluista, tuotteista ja ympäristöistä, riippumatta heidän fyysisistä tai henkisistä kyvyistään tai rajoituksistaan. Se sisältää esteettömyyden varmistamisen erilaisissa ympäristöissä, kuten rakennuksissa ja verkkopalveluissa, sekä palveluiden suunnittelun ja toteutuksen niin, että ne ovat saavutettavissa ja käytettävissä kaikille. Esteettömyydestä puhuttaessa tarkoitetaan usein fyysistä ympäristöä, kun taas saavutettavuudella tarkoitetaan aineettomia ympäristöjä, kuten erilaisia verkkosivuja, palveluja ja asenteita. Termejä yhdistää se, että fyysinen ja aineeton verkossa tarjottava palvelu on oltava kaikkien saatavilla. (Invalidiliitto ry 2024.)

Verkossa tapahtuvan nuorisotyö saa etua nykyaikana sen helpon saavutettavuuden avulla. Se tavoittaa nuoret siellä, missä he ovat, olipa kyse sitten sosiaalisesta mediasta, verkkoyhteisöistä tai mobiilisovelluksista. Tätä väitettä tukee se, että Tilastokeskuksen vuoden 2020 väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttötutkimuksesta ilmenee, että 97,5 % 16–34 vuotiaista käyttää internettiä useita kertoja päivässä. (Tilastokeskus 2020)

Verkon kautta kohtaaminen mahdollistaa nuorisotyön erilaisten palvelujen tarjoamisen myös niille, jotka eivät välttämättä pääse osallistumaan perinteisiin tapahtumiin tai ryhmiin sijaintinsa tai jonkun muun esteen takia. Laajan tarjonnan lisäksi verkko mahdollistaa tilan matalan kynnyksen osallistumiseen ilman taustojen, fyysisten rajoitteiden tai aiempien kokemusten asettamia rajoituksia. Helposti saavutettavat digitaaliset alustat voivat luoda yhteisöllisyyden tunnetta ja tarjota nuorille mahdollisuuden jakaa kokemuksiaan, löytää vertaistukea ja rakentaa verkostoja muiden nuorten kanssa, jotka jakavat samanlaisia kiinnostuksen kohteita. (Joensuu 2011, 20–21.)

Suomessa digitaalinen jalkautuminen tarkoittaa, että nuorisotyöntekijät käyttävät erilaisia verkossa toimivia palveluita tavoittaakseen nuoria ja tarjotakseen heille tukea ja palveluita verkossa. Usein nuorisonohjaajat käyttävät erilaisia sosiaalisen median alustoja, kuten Instagramia, Snapchatia tai TikTokia, luodakseen yhteyksiä nuoriin ja jakaakseen heille hyödyllistä tietoa ja vinkkejä. (suavartensomessa 2024) Sosiaalisen median alustojen lisäksi nuorisotyössä toimitaan erilaisissa verkkoyhteisöissä, joista suurta suosiota eri kaupungeissa on saanut Discord- niminen alusta.

3.5 Discord

Discord on monipuolinen ja käyttäjilleen maksuton viestintäalusta, joka on ollut suosittu erityisesti pelaajien keskuudessa, mutta viime vuosina sitä on alettu käyttää laajasti myös muissa piireissä, kuten erilaisten yhteisöjen tapaamispaikkana ja välineenä nuorisotyössä (Verke 2024c).

Discordin perustamisen taustalla oli yksi suuri ongelma: miten pitää yhteyttä verkkopelikavereihin ympäri maailmaa? Yhtiön perustajat Jason Citron ja Stan Vishnevskiy olivat molemmat intohimoisia pelaajia lapsuudestaan asti. He ymmärsivät pelien merkityksen ystävyysuhteiden luomisessa ja kontaktien ylläpitämisessä. Aiemmin käytössä olleet viestintätyökalut olivat hitaita, epäluotettavia ja monimutkaisia. Citron ja Vishnevskiy uskoivat voivansa tehdä paremman ratkaisun: palvelun, joka rohkaisisi keskusteluun, auttaisi luomaan muistoja ja vahvistaisi yhteenkuuluvuuden tunnetta pelaamisen aikana. Discordin sovelluksen ominaisuuksiin kuuluvat teksti- ja äänipohjainen viestintä, mahdollisuus luoda omia palvelimia eri aiheille tai ryhmille, ryhmäpuhelut, yksityisviestit ja tiedostojen jakaminen. Discordin helppokäyttöisyys ja monipuoliset ominaisuudet ovat tehneet siitä houkuttelevan vaihtoehdon erilaisten yhteisöjen viestintävälineeksi. Alustan avulla voidaan helposti järjestää ja hallita ryhmäkeskusteluja, jakaa tietoa ja tiedostoja sekä ylläpitää vuorovaikutusta eri jäsenten välillä. Lisäksi Discord tarjoaa mahdollisuuden integroida erilaisia sovelluksia ja palveluita osaksi viestintäympäristöä, mikä edelleen laajentaa sen käyttömahdollisuuksia erilaisissa konteksteissa. Discordin laajasta suosiosta

kertoo sen kävijämäärätilastot. Discordilla on kuukausittain 150 miljoonaa aktiivista käyttäjää ja Discordissa on noin 19 miljoonaa aktiivista palvelinta. (Discord 2024.)

3.6 Osallisuus verkossa tehtävässä nuorisotyössä

Osallisuus on käsitteenä laaja, sillä se sisältää sekä sosiaalisen että poliittisen ulottuvuuden. Sosiaalisesta näkökulmasta katsottuna osallisuus tarkoittaa kokonaisvaltaista tunnetta siitä, että kuuluu joukkoon ja pystyy vaikuttamaan toimintaan ja sen ilmaperiin. Poliittisesta näkökulmasta osallisuus tarkoittaa mahdollisuutta osallistua päätöksentekoprosessiin ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteisössä tehtäviin päätöksiin. Osallisuutta kuvaa myös hyvin sanat aktiivisuus, osallistuminen, kiinnostus ja halu, sillä ne ovat oleellisia termejä osallisuutta kuvailtaessa. (Nuoret ja osallisuus 2024.) Nuorten yhteiskunnallinen osallisuus voi tarkoittaa esimerkiksi yhteiskunnan toimintajärjestelmiin ja yhteisöihin kuulumista, jota kautta nuoret ylläpitävät ja saavuttavat hyvinvointia ja elämänhallintaa yhteiskunnan jäsenenä. (Hämäläinen 2008, 21)

Osallisuus ei ole hetkittäisiä kokemuksia, vaan jokapäiväistä ja jatkuvaa. Esimerkiksi diginuorisotyössä nuorella tulee olla mahdollisuus osallistua toimintaan sen kaikilla tasoilla, ideoinnista toteutuksen arviointiin. Tätä kautta osallisuus tuo mukanaan myös valtaa, ja hänen mielihiteillään ja teoillaan on toimintaan vaikutusta. (Nuoret ja osallisuus 2024)

Verkossa tapahtuvalle osallisuudelle on oma käsite: digiosallisuus. Digiosallisuus koskee kaikkia ihmisiä yksilöllisesti, sillä yksinkertaisimmillaan käsite tarkoittaa osallistumista digitaaliseen yhteiskuntaan modernin informaatioteknologian avulla. Digiosallisuuden pyrkimyksenä on lisätä mahdollisuuksia siihen, että kaikki voisivat hyötyä digitaalisesta taloudesta ja yhteiskunnasta. (Valtioneuvosto 2021, 7–8). Digiosallisuuden yhteydessä on myös käytetty termiä digikuilu, joka tarkoittaa yleisimmin internetin saatavuuteen ja käyttöön liittyvää sosiaalista epätasa-arvoa. Digikuilut voivat kuvata saavutettavuus- ja käytettävyysoongelmia, joiden vuoksi joko yksilö tai yhteiskunnallinen ryhmä ei voi, osaa tai halua omaksua digitaalista teknologiaa osaksi arkipäiväänsä. (Valtioneuvosto 2021, 18.)

Digitaalisessa nuorisotyössä digiosallisuuden vahvistamista median ja teknologian avulla pidetään edelleen haasteellisena. Verken tekemän vuoden 2022 kyselyn tulosten perusteella voi nähdä, että monet nuorisotyöntekijät kaipaavat lisää konkreettisia menetelmiä median ja tekno-

logian hyödyntämiseen erilaisissa osallisuustoiminnan muodoissa. Tämä edellyttää myös ammattilaisten digiosaamisen vahvistamista, sekä osallisuustoiminnan rakenteiden tukemista. (Koordinaatti 2022).

Verkkoympäristössä nuorten osallistaminen voi aiheuttaa haasteita, sillä verkon toimintaympäristöt ovat aikuisten suunnitteleamia, ja monet alustat kuten Instagram ja Discord, rakentuvat kaupallisten toimijoiden palveluille. Tällaisissa tilanteissa näiden palvelimien taustarakenteet eivät välttämättä tule käyttäjien tietoon, joka heikentää mahdollisuuksia osallistaa nuoria. (Kii-lakoski & Taiponen 2011, 77–78)

4 MENETELMÄT

Opinnäytetyössäni on käytetty kahta erilaista menetelmää, puolistrukturoidut teemahaastattelut ja kyselylomake. Puolistrukturoidut teemahaastattelut käytin nuorten kokemusten kartoittamiseksi, ja kyselylomakkeen lähetin Kuopion alueella toimiville nuorisotyöntekijöille. Teemahaastatteluiden tarkoituksena oli kerätä dataa nuorilta siitä, mitä mieltä nuoret olivat Kuopion alueen verkossa tehtävästä nuorisotyöstä ja sen tämänhetkisestä tilasta keväällä 2024, sekä kartoittaa heidän omia kokemuksiansa teemaan liittyen. Kyselylomakkeella taas kartoitin nuorisotyöntekijöiden kokemuksia ja tarpeita liittyen verkossa tehtävään nuorisotyöhön ja sen eri muotoihin. Lisäksi kartoitin, minkälaista verkossa tehtävää nuorisotyötä nuorisotyöntekijät pääsääntöisesti toteuttivat. Kokonaisuutena näiden menetelmien avulla pyrin saada näkemystä siihen, millä tolalla verkossa tehtävä nuorisotyö on Kuopion alueella, ja mitä mahdollisia kehittämiskohtia toiminnassa voisi olla.

4.1 Nuorten haastattelut

Yksi opinnäytetyöni menetelmistä on haastattelu. Valitsin menetelmäksi puolistrukturoidun teemahaastattelun sillä koin sen parhaana vaihtoehtona nuorten äänen kuulemiseksi vertailllessani eri aineistonkeruu menetelmiä. Haastattelumenetelmiä on erilaisia ja ne sopivat eri tilanteisiin. Yleisimmät haastattelumenetelmät ovat avoin haastattelu, puolistrukturoitu haastattelu, ja strukturoitu haastattelu.

Avoin haastattelu tarkoittaa menetelmää, jossa haastattelijä toimii keskustelukumppanina ja haastateltava saa puhua vapaasti. Haastattelun kulkua ei ole suunniteltu ennalta, jonka vuoksi haastattelijalla ei ole esimerkiksi ennalta tehtyä kysymysrunkoa, jonka perusteella etenee haastattelussa. Avoin haastattelu vaatii haastattelijalta kykyä kuunnella tarkasti ja tarttua haastateltavan sanomisiin, vieden keskustelua eteenpäin. (KvaliMOTV 2024a.) Minulla oli tiedossa haastattelun aihe ja kysymyksiä, joihin halusin vastauksen, jonka vuoksi en päätenyt avoimeen haastatteluun.

Puolistrukturoidussa haastattelussa kaikille haastateltaville on sama kysymysrunko, jonka kysymykset kysytään samassa järjestyksessä. Haastattelumuoto sopii hyvin tilanteisiin, joissa pyritään hakemaan vastauksia tiettyihin kysymyksiin. Tämän vuoksi haastateltaville ei ole tarpeellista antaa suuria vapauksia haastattelutilanteessa. (KvaliMOTV 2024b.)

Kaikista tiukin haastattelumuoto on strukturoitu haastattelu. Strukturoitu haastattelu voi olla lomakehaastattelu, jossa on valmiit kysymykset ja vastausvaihtoehdot, jotka esitetään kaikille haastateltaville samanlaisina ja samassa järjestyksessä. Tällä pyritään varmistamaan se, että haastateltavan mielipiteet eivät tule esiin. (Ruusuvuori, Tiittula, Aaltonen 2005. Luku "tutkimushaastattelun lajit".)

Teemahaastattelu sijoittuu strukturoidun ja avoimen haastattelun väliin. Haastattelussa ei ole tiukkaa etenemisreittiä, vaan haastattelut suoritetaan tiettyjen aihepiirien ja teemojen pohjalta. Haastattelutilanteessa puhumisjärjestys on vapaa ja haastateltava vaikuttaa osaltaan siihen, kuinka laajasti mistäkin asioista puhutaan. (KvaliMOTV 2024c.) Teemahaastattelu on suosittu siksi, että vastaamisen vapaus antaa oikeuden haastateltavien puheelle ja sitä on tehokasta analysoida (Tietoarkisto 2024a).

Yhdistin opinnäytetyössäni teemahaastattelun ja puolistrukturoidun haastattelun. Mietin valmiiksi teemat, joiden äärellä haluan keskustella, ja sen jälkeen loin alustavan kysymysrunгон. Koin tämän parhaana vaihtoehtona opinnäytetyöhöni, sillä tällöin nuorilla oli mahdollisuus nostaa esiin myös omia huomioitaan. Valitessani haastattelumuotoa kävin läpi yhdessä eri vaihtoehtoja tilaajan ja lehtorini kanssa. Haastatteluja suunniteltaessa päätin, että haastattelut pidettäisiin etäyhteydellä Teams - alustalla, ilman kameroita. Teams - alusta on minulle ennestään tuttu ja koin sen yksinkertaiseksi ja varmaksi myös nuorten näkökulmasta, jonka vuoksi se valikoitui haastatteluiden alustaksi melko nopeasti.

Haastateltaviksi valikoitui henkilöitä, jotka ovat olleet kaupungin järjestämässä verkkonuorisotyössä mukana. Haastatteluja pidin yhteensä 8 kappaletta. Osa haastateltavista on ollut aikaisemmin mukana toiminnassa, mutta ovat jostain syystä jääneet siitä pois. Osa haastateltavista on aktiivisesti edelleen toiminnassa mukana, jotkut taas osallistuvat satunnaisesti. Kohderyhmää pohtiessani ajattelin, että eri ajan jaksona mukana olleilla voisi tulla hieman erilaisia vastauksia ja saisin haastateltavilta ajatuksia erilaisista näkökulmista ja lähtökohdista. Ajattelin että pitkään toiminnassa mukana olleilta nuorilta voisi saada ajatuksia siitä millaista toiminta on vuosien aikana ollut ja miten he ovat sen kokeneet. Koin että olisi myös tärkeää saada haastateltua nuoria, jotka ovat olleet aktiivisesti toiminnassa mukana, mutta jostain syystä ovat siitä jääneet pois. Ajattelin, että heillä saattaisi olla näkemystä siitä mitä toiminnassa voisi tehdä paremmin sen mahdollista kehittämistä ajatellen.

Haastateltavia valitessa käytin apuna kaupungin nuorisonohjaajaa, joka on ollut vetämässä toimintaa useamman vuoden ajan.

Kirjoitin Word asiakirjaan kutsun haastatteluun, jota jaettiin mahdollisille haastateltaville nuorisonohjaajan välityksellä. Kutsussa kerroin opinnäytetyöni taustoja ja syitä siihen miksi haluaisin haastatella juuri heitä. Kutsusta kävi ilmi mahdollisille tuleville haastateltaville, että haastatteluun tullaan tekemään kysymysrunko, jonka pohjalta haastattelussa edetään. Haastattelukuutuu oli jaettu sähköpostini minkä avulla mahdolliset haastateltavat pystyivät olemaan minuun yhteyksissä, mikäli kiinnostuivat haastattelusta. Haastattelukutsu ja Yleisen tietosuojasetuksen mukainen seloste henkilötietojen käsittelytoimista minulla on lisätty kohtaan liitteet.

Verkkovälitteisessä haastattelussa on myös paljon hyviä puolia, sillä se ei esimerkiksi kuormita ympäristöä tai aiheuta matkakuluja. Tiedostin myös etähaastattelun mahdolliset negatiiviset puolet: verkkovälitteisessä haastattelutilassa jää pois esimerkiksi henkilökohtaisen tilan havainnointi ja niin kasvojen kuin kehon erilainen elekieli. (Tampereen yliopisto 2024.)

Nauhoitin ja litteroin kaikki suorittamani haastattelut. Haastatteluiden läpikäynti ja analysointi oli helpompaa, kun haastateltava pystyy palaamaan haastattelutilanteisiin uudelleen. Lisäksi nauhalta voi huomata esimerkiksi erilaisia sananpainoja, joita ei haastattelutilanteessa välttämättä huomannut. (Ruusuvuori, Tiittula, Aaltonen 2024, luku "kirjan tarkoitus ja sisältö".)

4.2 Kyselylomake työntekijöille

Tein Kuopion kaupungin nuorisotyöntekijöille kyselyn, jossa kartoitin heidän kokemuksiansa ja tarpeita liittyen verkossa tehtävään nuorisotyöhön. Kyselyn avulla sain hyvin esiin verkossa tehtävän nuorisotyön haasteita, ongelmakohtia ja yleistä mielipidettä kaupungin työntekijöiltä.

Kyselylomake on mittausväline, jota pystytään hyödyntämään useissa eri tilanteissa, kuten mielipiteiden ja kokemusten kartoittamisessa sekä palautteen keräämisessä. Kyselytutkimuksen kautta voi tutkia ja tarkastella tietoa erilaisista asioista. Kyselyaineistot koostuvat pitkälti monivalintakysymyksistä ja avoimista kysymyksistä, ja näiden analysointiin voidaan soveltaa tilastollisia menetelmiä. Hyvä kyselylomake on kokonaisuus, jossa toteutuvat sekä sisällölliset

että tilastolliset näkökohdat. Hyvässä kyselylomakkeessa toteutuu niin sisällölliset kuin tilastolliset näkökulmat, ja kysymykset ovat suunnitelmallisesti tehtyjä ja oikein muotoiltuja. (Vehkalahti 2014, 11–20.)

Käytin kyselytutkimuksessani Google Forms - työkalun avulla tehtyä kyselylomaketta. Päädyin tähän vaihtoehtoon sen yksinkertaisuuden vuoksi, sillä kyselylomake oli helppo tehdä, ja pohja oli todennäköisimmin tuttu myös nuorisotyöntekijöille sen suosion vuoksi. Forms helppokäytöisyyden lisäksi se muodosti vastauksista minulle erilaisia graafeja. Verkkolomake oli valintana selkeä, sillä koin sen saavuttavan eniten työntekijöitä ja sitä kautta lomakkeeseen vastanneita. Lisäksi verkkolomakkeen vastauksia ei tarvitse erikseen tallentaa, joka vähentää analyysin virhealttiutta (Vehkalahti 2014, 48).

Kyselyiden suosio on jatkuvasti nousussa, joka voi aiheuttaa ihmisissä vastausväsymystä (Vehkalahti 2014, 48). Otin tämän huomioon lomaketta suunniteltaessa. Tein vastauskysymyksistä ja -vaihtoehdoista mahdollisimman selkeät ja yksinkertaiset, jotta kyselyyn vastaaminen ei veisi työntekijältä suurta vaivaa. Kyselylomake kannattaa aloittaa helpoilla kysymyksillä vastaajan motivaation ylläpitämiseksi, ja avoimia kysymyksiä kannattaa lisätä vain, mikäli niiden käytölle on painava syy (KvantiMOTV 2024).

Pyrin rakentamaan kyselyn mahdollisimman selkeäksi ja helposti täytettäväksi. Kysely rakentui yhdeksästä kysymyksestä, jotka pyrin avaamaan mahdollisimman ymmärrettävään muotoon. Kysely sisälsi seitsemän monivalintakysymystä ja kaksi vapaata kohtaa, johon sai vastata omin sanoin. Kysely alkoi osiolla, missä kerroin kyselyn vastaajalle lyhyesti kuka olen ja mitä kysely tutkii. Tiesin etukäteen, että aihe ei ole kaikkien mielestä yhtä kiinnostava, kun minulle työn tekijänä, joten yritin saada kyselystä lyhyen ja ytimekkään, mikä saa vastaajan mielenkiinnon pysymään loppuun saakka. Alkuun halusin kysymyksen mikä avaa kyselyn täyttäjälle millaisia yleisimpiä verkkonuorisotyönmuotoja on olemassa. Tämän kohdan ratkaisin tekemällä monivalintakysymyksen missä sai rastittaa erilaisista verkkonuorisotyönmuodoista itselle tutut muodot. Seuraavat kysymykset olivat monivalintoja ja lopussa kaksi vapaan sanan kysymystä. Halusin alkuun kysymyksiä, joissa aihepiiri käy vastaajalle tutuksi ja loppuun vapaan sanan kysymykset, jotta vastaajalle kerkeää nousta aiheita mieleen. Kyselyn löytää opinnäytetyön kohdasta liitteet.

Lähetin kyselylomakkeen työntekijöille tammikuussa 2024, ja suljin kyselyn helmikuussa 2024. Kyselyn jakelussa päädyimme tilaajan kanssa ratkaisuun, että jaetaan kysely Kuopion nuorisopalvelujen nuorisonohjaajien postituslistalle, jonka kautta se varmasti saavuttaa jokaisen kaupungilla työskentelevän ohjaajan. Ennen kyselyn sulkemista lähetin vielä muistutusviestin, jotta vastaajamäärä olisi mahdollisimman suuri. Lopulta vastauksia tuli 23 kappaletta. Koen sen antavan riittävästi suuntaa työntekijöiden kannasta Kuopion kaupungin verkossa tehtävään nuorisotyöhön.

5 ANALYSOINTI JA TULOKSET

Opinnäytetyössäni käytin tiedonhankintamenetelminä haastatteluja ja kyselylomaketta. Haastatteluista ja kyselylomakkeesta syntyi suuri määrä dataa ja ne piti saada purettua jollain tapaa. Tämän vuoksi analysoin haastattelut ja kartoittavaan kyselylomakkeeseen tulleet vastaukset.

Analyysia tarvitaan, jotta materiaalin pienistäkin osista saataisiin aikaan jotain suurempaa, ja aineistoon päästäisiin pintaa syvemmälle. Analyysi vastaa kysymyksiin 1. Mitä aineisto sisältää ja 2. mistä kaikesta aineisto kertoo? (Tietoarkisto 2024b.) Analyysissä aineisto käydään läpi ja tarkastetaan esimerkiksi puutteellisten vastausten varalta. Toimenpiteen aluksi on hyvä käydä aineisto huolellisesti läpi ja pohtia sitä myös kriittisestä näkökulmasta, jotta analyysi olisi mahdollisimman todenmukainen. Aineiston voi analysoida esimerkiksi siten, että siitä poimitaan selkeästi toistuvia asioita, jotka kootaan teemojen alle. Lisäksi analyysissä voidaan käyttää hyväksi erilaisia kuvioita ja tilastoja hahmottamaan kokonaisuutta. (Opinkirjo 2024.)

5.1 Haastattelut

Haastattelin opinnäytetyöhön yhteensä kahdeksaa nuorta, jotka joko ovat tai olivat olleet verkossa tehtävän nuorisotyön piirissä. Nuoret osallistuivat haastatteluihin anonymisti. Haastatteluiden jälkeen litteroin haastattelut litterointisovellusta hyödyntäen. Sen jälkeen muokkasinkin litteroinnit manuaalisesti, jotta sain poistettua ylimääräiset täytesanat. Analyysivaiheessa kirjasin kaikki kysytyt kysymykset ja niihin tulleet vastaukset Miro-sovellukseen muistilapuille. Tässä vaiheessa pyrin selkeyttämään ja tiivistämään keräämääni materiaalia, jotta sen käsittely olisi helpompaa. Tämän jälkeen minun oli helppo jäsenellä, mitä vastauksia mihinkin kysymyksiin oli tullut. Kävin läpi vastaukset ja jaoin ne erilaisiin kokonaisuuksiin, jotta sain kunkin kysymyksen vastaukset itselleni selkeiksi.

Haastateltavia henkilöitä yhdisti se, että he olivat olleet jossain vaiheessa Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden järjestämässä diginuorisotyössä mukana. Osa nuorista oli myös toiminut verkkonuorisotilalla vertaisnuorena muille nuorille. Aikajana vaihteli, sillä nuoret olivat osallistuneet verkossa järjestettävään toimintaan eri ajankohtina. Yksi nuorista kertoi olleensa yksi ensimmäisistä nuorista verkkonuorisotilalla silloin, kun toiminta käynnistyi Kuopiossa. Eräs

nuorista kertoi käyneensä verkkonorisotilalla koronan aikana, ja sai sieltä keskusteluapua iloihin ja suruihin. Haastateltavista löytyi myös nuoria, jotka olivat viettäneet aikaa kaupungin Discord – kanavalla jo neljän vuoden ajan.

Haastatteluja suunniteltaessa haastateltaviksi valikoitui opinnäytetyöni ohjaajan avustuksella nuoria, jotka olivat osallistuneet verkossa tehtävään nuorisotyöhön Kuopion alueella. Halusin kuulla, millaiseen verkossa tapahtuvaan nuorisotyöhön nuoret olivat osallistuneet. Kun olin haastatellut useamman nuoren, huomasin että heidän kokemuksensa Kuopion alueella tehtävästä verkkonorisotyöstä ulottuivat vain verkkonorisotilaan Discordissa. Vaikka haastatelluista saatu tieto kohdistui vain verkkonorisotilaan, koin sen kuitenkin olevan opinnäytetyölleni hyödyllistä tietoa.

Haastattelu alkoi minulle luontevalla tavalla esittelemällä itseni haastateltavalle. Itseni esittelyn yhteydessä toivotin haastateltavan tervetulleeksi ja kysyin alkuun ennen nauhoittamista, että onko hänellä kysymyksiä haastattelurunkoon tai haastattelun kulkuun liittyen ennen, kun aloitamme. Haastattelun alkuun kerroin haastateltavalle, kuinka käsittelen haastatteluun liittyviä henkilötietoja ja miten niitä säilytetään, jonka jälkeen halusin vielä varmistaa, että onhan haastateltava tietoinen, että haastattelu on täysin vapaaehtoinen.

Haastattelun alettua kysyin ensimmäiseksi haastateltavilta, että mikä motivoi heitä alun perin osallistumaan verkossa tehtävään nuorisotyöhön. Halusin tätä kautta selvittää nuorten motiiveja, ja samalla myös päätellä verkkonorisotyön tarvetta. Kolme nuorista kertoi löytäneensä kaupungin Discord – kanavan kavereiden kautta, ja juurtuivat toimintaan sitä kautta. Kaksi nuorta kertoi löytäneensä tiedon verkkonorisotilasta sosiaalisesta mediasta, ja kiinnostuneensa sitä kautta. Toinen nuori myös mainitsi kokevansa olleen liian vanha paikan päällä oleviin nuorisotiloihin, minkä vuoksi verkkonorisotila oli hänelle hyvä ratkaisu. Vastauksissa nousi esiin myös verkkonorisotilan matala kynnyks, joka rohkaisi osallistumaan toimintaan. Eräs vastaajista myös kertoi osallistuneensa verkkonorisotilalle sen vuoksi, että hänellä oli haaveena päästä tulevaisuudessa nuorisonohjaajaksi. Verkkonorisotilalla hän sai mahdollisuuden päästä tekemään toiminnalle esimerkiksi somepostauksia. Vastausten perusteella huomasin, että nuorilta löytyy monipuolisesti erilaisia syitä osallistua verkossa tehtävään nuorisotyöhön.

Halusin tietää, oliko verkossa tehtävällä nuorisotyöllä ollut jotain vaikutusta nuorten arkeen ja elämään. Viisi nuorista vastasi verkkonuorisotyön vaikuttaneen heidän arkeensa joko jonkin verran tai merkittävästi. Eräälle nuorelle verkossa tehtävä nuorisotyö on ollut reitti etsivän nuorisotyön pariin, josta on ollut hänelle paljon apua yhä tähän päivään. Verkkonuorisotyö on myös tuonut hänelle uusia kontakteja, ja on ollut työttömyyden vuoksi ajoittain ainoa kontakti muihin nuoriin. Nuorten kokemusten mukaan diginuorisotyön ansiosta he ovat saaneet apua arkisiin asioihin, ja toiminta on auttanut jaksamaan elämässä eteenpäin. Kolmen nuoren mukaan verkossa tehtävä nuorisotyö ei ole vaikuttanut elämään merkittävästi, mutta on antanut esimerkiksi aikuisen näkökulmia omiin ajatuksiin ja keskusteluapua. Voi siis päätellä, että verkossa tehtävästä nuorisotyöstä on ollut nuorille enemmän tai vähemmän hyötyä.

Seuraavaksi kysyin, että onko heillä ollut toimintaan osallistuessa mitään haasteita, sillä halusin tietää, millaisia asioita verkkoympäristössä voisi vielä jatkossa kehittää. Kolme haastateltavaa kokivat, etteivät he olleet kohdanneet ongelmatilanteita tai haasteita verkkonuorisotilalla. Kaksi nuorista kertoi kohdanneensa verkkonuorisotilalla kiusaamistilanteita, mutta heidän mielestään niihin pystyttiin puuttumaan nopeasti.

Eräs vastaajista kertoi, että hänellä oli aluksi ujon luonteensa vuoksi haasteita puhua muiden kanssa. Tilanne oli ratkennut, kun hän oli huomannut pystyvänsä puhumaan rohkeammin verkossa. Haastateltavilta nousi myös kritiikkiä joidenkin nuorisotyöntekijöiden tietoteknisistä taidoista, ja muiden nuorten motivaatiosta osallistua erilaisiin verkkotapahtumiin. Mielestäni tästä huomaa toimintaa järjestävien ohjaajien tiedon ja taidon puutteen verkossa tehtävään työhön. Huonosti järjestetty toiminta taas voi olla yksi syy siihen, ettei paikalle saavu osallistujia tai toiminta ei kiinnosta.

Seuraavaksi kysyin, mitä kehittämisideoita nuorilta löytyisi verkossa tehtävään nuorisotyöhön. Useat haastateltavista mainitsivat toivovansa verkkonuorisotilalle lisää osaavia ohjaajia, sillä nykyinen ohjaajamitoitus on liian pieni. Nuoret arvioivat, että yksi ohjaaja ei ehdi jutella kaikkien kanssa, jos paikalle tulee kerralla paljon nuoria, ja tästä syystä nuortenkin määrä toiminnassa on vähentynyt. Kehittämisideana tuli myös toive uudelle verkkonuorisotilalle, joka olisi suunnattu täysi-ikäisille. Tätä he osasivatkin perustella hyvin, että samassa tilassa liian laaja ikähaarukka voi rajoittaa paljonkin keskustelun aiheita. Nuoret myös toivoivat lisää näkyvyyttä

verkkonuorisotilalle, sillä toiminta tuntui tällä hetkellä olevan piilossa suurelta yleisöltä. Verkkonuorisotilaa voisi erään nuoren mukaan mainostaa esimerkiksi koulujen aamunavauksissa tai muussa yläasteen toiminnassa.

Kehittämisideoiden jälkeen kysyin toiminnan monipuolisuudesta ja sen saatavuudesta. Kaikki nuoret olivat samoilla linjoilla siitä, että toimintaa pitäisi monipuolistaa ja saatavuudenkin suhteen on ongelmia. Kaksi nuorista vertasi kevään 2024 toimintaa menneiden vuosien toimintaan, ja olivat sitä mieltä, että toiminta on ollut aikaisemmin paljon monipuolisempaa. Eräs nuorista muisteli aikaa, jolloin verkkonuorisotilalla oli enemmän ohjaajia, tapahtumia ja turnauksia. Hänen mielestään toiminta oli silloin todella hyvää. Haastateltavat pohtivat myös sitä, kuinka toimintaa toisaalta on saatavilla, mutta siitä ei tiedetä tarpeeksi laajasti. Yksi nuorista kertoi, kuinka verkkonuorisotila oli ainoa hänen tietämänsä Kuopion alueen verkossa tehtävän nuorisotyön osa. Vastausten perusteella voi päätellä, että toiminnan monipuolisuutta ja saatavuutta olisi hyvä vielä jatkossa hioa paremmaksi.

Seuraavaksi halusin kuulla, millaisia kokemuksia nuorilla oli verkossa tapahtuvasta kommunikatiosta, ja eroaako se kohtaamisesta fyysisellä nuorisotilalla. Nuorten kokemus verkkonuorisotilalla tapahtuvasta vuorovaikutuksesta oli hyvin positiivista niin ohjaajien kuin muiden nuorten kanssa. Vuorovaikutus koettiin verkkonuorisotilalla helpommaksi kuin fyysisessä tilalla, sillä toiminnassa saa olla anonyymi. Useampi nuori mainitsi verkkovälitteisen keskustelun olevan rennompaa, eikä heidän tarvitse ujoina ihmisinä jännittää muille puhumista. Myös kynnys omista asioista puhumiseen on verkossa pienempi. Vastauksista nousi hyvin esille, että haastateltavat nuoret ovat oppineet digitaalisen kohtaamisen avulla ylittämään oman ujouden ja ottamaan kontaktia paremmin uusiin ihmisiin, niin oman ikäisiinkin kuin ohjaajiin.

Kysyin nuorten toiveita tulevaisuudesta, kysymällä miten he toivoisivat verkkonuorisotyön kehittyvän. Nuoret toivoivat yksimielisesti toimintaan laajuutta, panostusta ja markkinointia. Myös toiveita ohjaajamitoituksen kasvuun ja täysi-ikäisten verkkonuorisotilaan nousi.

”Toivoisin sen olevan laajempaa. Nuoret, jotka viettävät enemmän aikaa netissä, saattavat syrjäytyä helposti, kun heille ei ole tarjolla nuorisotyötä samalla tavalla. Olisi hyvä, että täysi-ikäisille nuorille oli joku paikka, mistä saada tukea.”

Eräs nuorista myös nosti esiin toiveen säännöllisyydestä. Hän toivoi, että toiminnan sisältöä voitaisiin aikatauluttaa nykyistä paremmin, jotta nuorille muodostuisi toimintaan rutiineja. Tällöin nuoret myös tietäisivät, milloin toimintaa on saatavilla ja mitä siellä tapahtuu milloinkin.

Halusin vielä kartoittaa, mitä nuoret tällä hetkellä kaipasivat verkossa tehtävässä nuorisotyössä. Esiin nousi mm. toiveita myös naispuolisia ohjaajia miespuolisten ohjaajien lisäksi, sekä yli maakuntien rajojen tapahtuvaa digitaalista nuorisotyötä. Eräs nuori kertoi toivovansa uutta verkkonuorisotilaa, jossa olisi mahdollista kohdata nuoria ja ohjaajia useista eri kaupungeista.

Lopuksi annoin nuorille mahdollisuuden vapaaseen sanaan, jos mielessä oli vielä jotain sanottavaa. Nuoret nostivat vielä esiin toiveen ohjaajamitoituksen kasvusta ja kertoivat toiminnan olleen heille todella tärkeää. Useat haastateltavista halusivat painottaa kuinka tärkeää toiminnan kehittymiselle olisi, että paikalla olisi useita ohjaajia.

”Toivottavasti toiminta ei kuole pois, vaan saadaan tulevillekin nuorille paikka tutustua uusiin ihmisiin turvallisessa ympäristössä.”

5.2 Kysely nuorisonohjaajille

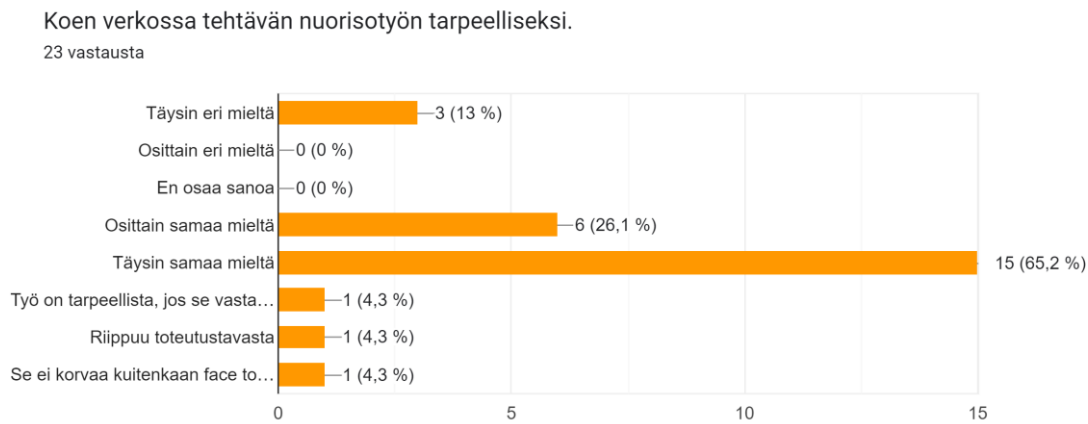
Kuopion kaupungin työntekijöille lähetettyyn kartoituskyselyyn tuli vastauksia yhteensä 23 kappaletta. Kun kysely päättyi, luin vastaukset tarkasti läpi ja hyödynsin Forms- alustaa muodostaen tuloksista graafeja. Analyysivaiheessa kävin vastaukset läpi kysymys kerrallaan, ja etsin vastauksista yhteneväisyyksiä ja eroavaisuuksia. Niiden löytämiseksi hyödynsin sovelluksen antamia graafeja. Tämän kautta vastausten käsittely kävi yksinkertaisesti.

Kyselyn alussa kysyin että, mitkä verkkonuorisotyön menetelmät olivat heille tuttuja? Vaihtoehtoina oli monipuolinen kattaus erilaisia verkkonuorisotyön menetelmiä: Verkkonuorisotilat, sosiaalisen median alustat, chat- työskentely, videoneuvonta, verkkokurssit, verkko-ohjaus, pelien kautta tapahtuva nuorisotyö ja WhatsApp sekä Discord –alustoilla viestiminen. Koin kysymyksen tärkeänä, jotta voisin kartoittaa Kuopiossa tehtävän verkkonuorisotyön monipuolisuutta. Näistä kaikille nuorisotyöntekijöille tuttu menetelmä oli sosiaalisen median alustat. Sosiaalisen median alustat pitävät sisällään esimerkiksi Facebookin, Instagramin ja Snapchatin. Seuraavaksi yleisimmät menetelmät olivat chat-pohjainen työ, jonka 17 vastaajaa piti itselleen tuttuna, ja verkkonuorisotilat, johon ääniä oli tullut 16. Myös pelien kautta tapahtuva nuorisotyö

oli jokseenkin tuttua, sillä se sai 12 vastausta. Vähemmän tunnettua verkkonuurisotyön menetelmiä olivat, verkkokurssit (7 vastausta), verkko-ohjaus (6 vastausta), videoneuvonta (4 vastausta) ja WhatsApp sekä Discord – alustoilla viestiminen.

Kyselyn vastaukset olivat samassa linjassa Verken tekemän tutkimuksen kanssa. Heidän mukaansa älypuhelimet ja muut mobiililaitteet ovat mahdollistaneet nuorisotyöntekijöille uusia väyliä yhteydenpitoon ja tiedottamiseen. Selvitysten mukaan laitteita käytetään ennen kaikkea näihin toimintamuotoihin, erityisesti Facebookin, YouTuben, WhatsAppin, Instagramin ja Snapchatin kaltaisia sosiaalisen median palveluja ja sovelluksia hyödyntäen. Sen sijaan digitaalisten laitteiden ja palvelujen hyödyntäminen muunlaisiin toimintoihin, kuten nuorten ryhmä- ja osallisuustoimintaan on vielä vähäisempää. Noin joka viides kunnan nuorisotyöntekijä ilmoittaa käyttävänsä internetiä vähintään viikoittain vaikuttamistoimintaan tai nuorten omaehtoisen toiminnan tukemiseen. (Verke 2024d, 21.)

Seuraavaksi kartoitin nuorisotyöntekijöiden kokemusta verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeellisuudesta. Mielestäni tämä kysymys avasi hyvin nuorisotyöntekijöiden motivaatiota ja ajatuksia verkossa tehtävän nuorisotyön tärkeydestä. Suurin osa vastaajista, 15 vastaajaa, kokivat verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeelliseksi. Kuusi vastaajaa oli verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeellisuuden suhteen osittain samaa mieltä ja kolme vastaajaa oli täysin eri mieltä. Yksi koki verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeelliseksi, jos se vastaa kysyntää ja jos sitä tehdään laadukkaasti ja tavoitteellisesti. Yhden mielestä verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeellisuus riippui toteutustavasta ja yhden mielestä se ei korvaa paikan päällä tehtävää nuorisotyötä. Vastausten perusteella voi päätellä, että nuorisotyöntekijöillä on vaihteleva kokemus verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeellisuudesta. Tähän voi vaikuttaa esimerkiksi oma kokemus verkossa tehtävästä nuorisotyöstä.

Kuvio 2: Nuorisotyöntekijöiden kokemus verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeellisuudesta.
Kuva: Leevi Kiuru, 2024.

Kyselyn seuraava kysymys oli, millaisia tuloksia verkossa tehtävällä nuorisotyöllä on nuorisotyöntekijöiden mielestä saavutettu. Kysymyksen vastaukset olivat monimuotovalintana, ja olin kirjannut valmiit vaihtoehdot: 1. Nuorten osallistuminen ja sitoutuminen toimintaan on lisääntynyt, 2. Verkkoyhteisön luominen ja yhteisöllisyyden vahvistuminen, 3. Nuorten saama tuki ja neuvonta on parantunut, 4. Verkkonuorisotyön kautta nuoret ovat oppineet uusia taitoja, ja 5. Verkossa tehtävä nuorisotyö on auttanut nuoria löytämään itseluottamusta ja voimaantumaa. Ensimmäiseen vaihtoehtoon tuli 16 vastausta, eli suurin osa oli sitä mieltä, että nuorten osallistuminen ja sitoutuminen toimintaan on lisääntynyt verkossa tehtävän nuorisotyön avulla. Kysymyksiin 2. ja 3. tuli 15 vastausta, eli suurin osa nuorisotyöntekijöistä olivat myös sitä mieltä, että verkossa tehtävän nuorisotyön avulla verkkoyhteisö on muodostunut ja yhteisöllisyys toiminnassa vahvistunut, ja että nuorten saama tuki ja neuvonta on parantunut. Kysymyseen 4. oli vastannut myöntävästi 12 nuorisotyöntekijää, ja kysymyksen 5. oli allekirjoittanut 13 nuorisotyöntekijää. Suurin osa vastaajista oli siis myös sitä mieltä, että verkkonuorisotyön kautta nuoret olivat oppineet uusia taitoja, ja verkossa tehtävä nuorisotyö oli auttanut nuoria löytämään itseluottamusta ja voimaantumaa.

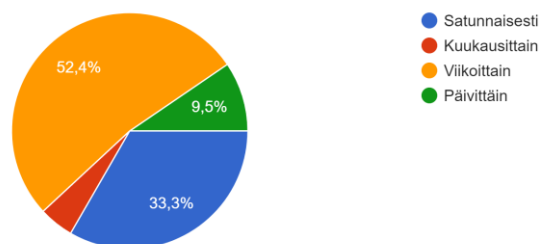
Näiden lisäksi oli tullut kolme muuta vastausta muut-osioon. Eräässä vastauksessa on pohdittu, kuinka verkossa tehtävä nuorisotyö on saavuttanut varmasti kaikkia edellä mainittuja tavoit-

teita, ja se on mahdollistanut yhä useamman nuoren osallistumisen nuorisotyöhön. Toisen vastauksen mukaan verkossa tehtävän nuorisotyön avulla saatiin tuloksia varsinkin korona-aikana, kun työtä tehtiin isommalla volyymilla, ja kolmannessa vastauksessa kerrotaan, että verkossa tehtävä nuorisotyön avulla on saatu toimintaan mukaan nuoria, jotka asuvat haja-asutusalueilla tai eivät muuten olleet aikaisemmin nuorisotyön piirissä.

Vastausten perusteella voi päätellä, että nuorisotyöntekijöiden mielestä verkossa tehtävä nuorisotyö on jokseenkin saanut tuloksia edellä mainituissa asioissa, mutta kehitettävää kuitenkin vielä on, jotta verkossa tehtävä nuorisotyö olisi entistä tuloksellisempaa ja laadukkaampaa.

Seuraavaksi kysyin, kuinka usein kohtaat nuoria verkossa tai verkkonuorisotyön menetelmin. Vastaajista jopa 21 nuorisotyöntekijää kertoi kohtaavansa nuoria verkossa tai verkkonuorisotyön menetelmin. Kysyin myös, kuinka usein Kuopion alueen nuorisotyöntekijät kohtaavat nuoria verkkonuorisotyön menetelmin. 11 nuorisotyöntekijää vastasi kohtaavansa nuoria verkkonuorisotyön menetelmin viikoittain ja 7 satunnaisesti. Kaksi nuorisotyöntekijää kohtaa nuoria verkkonuorisotyön menetelmin päivittäin, ja yksi kuukausittain. Tästä ja edellisestä kysymyksestä voi päätellä, että suurin osa Kuopion alueen nuorisotyöntekijöistä käyttää työssään verkkonuorisotyön menetelmiä viikoittain tai satunnaisesti.

Jos kohtaat nuoria verkkonuorisotyön menetelmin, niin kuinka usein tätä tapahtuu?
21 vastausta

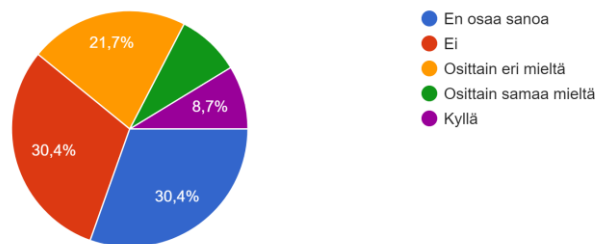

Kuvio 3. Kuinka usein nuorisotyöntekijät kohtaavat nuoria verkkonuorisotyön menetelmin.
Kuva: Leevi Kiuru 2024.

Kyselyn seuraavassa vaiheessa kysyin nuorisotyöntekijöiltä, panostetaanko heidän mielestään Kuopiossa tarpeeksi verkossa tehtävään nuorisutyöhön. Halusin kysymyksen avulla selvittää, mikä Kuopion nuorisotyöntekijöiden näkemys asiaan oli. Kysymys jakoi selvästi mielipiteitä ja vastauksissa oli aikaisempia kysymyksiä enemmän hajontaa. Suurimmaksi osaksi nuorisotyöntekijät olivat sitä mieltä, että Kuopiossa joko ei panosteta verkossa tehtävään nuorisutyöhön tarpeeksi (7 vastausta), tai kysymykseen ei osata kertoa vastausta (7 vastausta). Viisi vastaajaa oli osittain eri mieltä sen kanssa, että verkossa tehtävään nuorisutyöhön panostettaisiin tarpeeksi. Loput vastaajista oli osittain samaa mieltä (2 vastaajaa) tai täysin samaa mieltä (2 vastaajaa).

Panostetaanko mielestäsi Kuopiossa verkkonuorisutyöhön tarpeeksi?

23 vastausta

Kuvio 4. Nuorisotyöntekijöiden näkemys panostuksesta Kuopiossa tehtävään verkkonuorisutyöhön. Kuva: Leevi Kiuru 2024.

Halusin myös kysyä, mitä toiveita nuorisotyöntekijöillä olisi tulevaisuuden varalle, ja mitä resursseja tai minkälaista tukea he mahdollisesti toivoisivat verkossa tehtävän nuorisotyön parantamiseksi. Yhdeksän nuorisotyöntekijää nosti esiin työaikaan liittyvät ongelmat. Useiden vastausten perusteella kalenteri on jo nyt niin täynnä, että aikaa ei yksinkertaisesti riitä verkossa tehtävälle nuorisutyölle. Viisi vastaajaa nosti esiin henkilöstöresurssit ja toiveen että saataisiin diginuorisotyöntekijä, joka keskittyisi verkossa tehtävään nuorisutyöhön. Eräs nuorisotyöntekijä kertoi, etteivät hänen viikkotyötuntinsa riittäneet verkossa tehtävään nuorisutyöhön tai aiheeseen paneutumiseen.

Vastauksista nousi esiin myös toive lisäkoulutuksesta verkossa tehtävän nuorisotyön toimintaan liittyen. Vastauksissa toivottiin esimerkiksi lisäkatsausta aiheeseen, erilaisia koulutuspäiviä ja oman osaamisen kehittämistä.

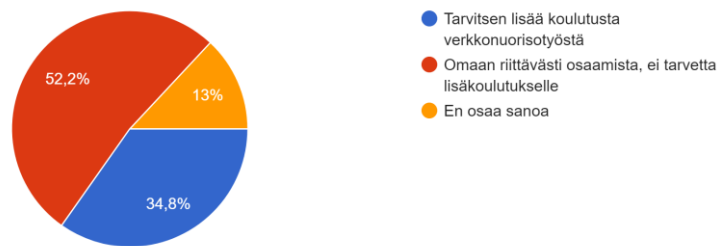
Ratkaisu työntekijä- ja aikaresurssiin jakoi mielipiteitä. Osa nuorisotyöntekijöistä toivoi, että kaikki nuorisotyöntekijät saisivat yhteisen koulutuksen verkossa tehtävään nuorisotyöhön. Vastauksissa nousi kuitenkin esiin myös näkökulma siitä, että olisi tärkeää saada nimenomaan joku osaava työntekijä vastaamaan verkossa tehtävästä nuorisotyöstä.

“Ei ole työnsuunnittelullisesti järkevää, että jokainen henkilöstöstä tekisi digitaalista työtä.” Vastaaja 2

Isona teemana vastauksista löytyy myös toive toiminnan selkeytymiselle ja järjestelmällisyydelle. Osa vastaajista kokee, että verkossa tehtävän nuorisotyön raamit ovat tällä hetkellä hukkassa. Heidän mukaansa Kuopion nuorisopalveluilla olisi tarve määrittää kohderyhmä tarkemmin, ja pohtia verkossa tehtävän nuorisotyön merkitystä ja toimintatapoja. Muutama vastaaja myös toivoo roolituksen ja toimintamallien selkeyttämistä, joka helpottaisi verkossa tehtävän nuorisotyön yhdistämistä omaan työhön. Vain kaksi vastaajaa on sitä mieltä, että ei kaipaa resursseja tai tukea voidakseen toteuttaa verkossa tehtävää nuorisotyötä paremmin.

Halusin vielä selkeän vastauksen siihen, toivoivatko nuorisotyöntekijät verkossa tehtävään nuorisotyöhön liittyen lisää koulutusta. Yli puolet, 12 vastaajaa koki, ettei tarvinnut verkossa tehtävään nuorisotyöhön liittyen lisää koulutusta. Kahdeksan vastaajan mielestä lisäkoulutus verkossa tehtävään nuorisotyöhön olisi tarpeen, ja vastaajista kolme ei osannut arvioida tarvettaan lisäkoulutukselle. Tämän perusteella voisi päätellä, että lisäkoulutus digitaalisesta nuorisotyöstä ja verkossa työskentelystä voisi olla Kuopion nuorisopalveluille hyvä asia.

Koulutustarve
23 vastausta

Kuvio 5: Nuorisotyöntekijöiden koulutustarve. Kuva: Leevi Kiuru 2024

Kyselyn viimeisenä kysymyksenä keräsin nuorisotyöntekijöiltä toiveita ja ideoita liittyen verkossa tehtävään nuorisotyöhön. Lisäsin tämän osion sen vuoksi, että työntekijät voisivat kertoa vapaalla sanalla omia ideoitaan tai muita ajatuksia, joita kysely on heissä herättänyt. Nuorisotyöntekijät jatkoivat tähän toiveitaan kaikille yhteisestä lisäkoulutuksesta, joka mahdollistaisi kaikkien yhtenevän osaamisen verkossa tehtävään nuorisotyöhön. Vastauksissa ilmeni myös pientä kritiikkiä nuorisopalveluita ja muita työntekijöitä kohtaan. Eräs vastaajista kertoi, kuinka digitaaliselle nuorisotyölle on jo olemassa kokonainen suunnitelma, mutta sen toteuttamiseen ei riitä A) työntekijöiden osaaminen, B) resurssit, eikä C) työntekijöiden motivaatio verkossa tehtävän nuorisotyön kehittämiseksi. Hänen mukaansa verkossa tehtävä nuorisotyö ei voi Kuopion alueella kehittyä niin kauan, kun se on työntekijöille vierasta.

Vastauksissa myös painotetaan tehokkuuden maksimointia verkossa tehtävää nuorisotyötä suunnitellessa. Eräs nuorisotyöntekijä nostaa myös esiin tärkeän seikan: verkossa tehtävä työ kohtaa nuoria, jotka ei välttämättä halua tulla paikan päällä tapahtuvaan toimintaan mukaan.

6 YHTEENVETO

6.1 Työn luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyöni suorittaminen on tapahtunut eettisiä periaatteita kunnioittaen. Opinnäytetyön suunnittelussa ja toteutuksessa on otettu huomioon osallistujien oikeudet ja tietoturvaan liittyvät seikat. Opinnäytetyön aikana kerätyt henkilötiedot on käsitelty tarkasti ja vastuullisesti. Henkilötietojen käsittelyssä on noudatettu voimassa olevaa lainsäädäntöä ja asetuksia, kuten EU:n yleistä tietosuojasetusta (GDPR). Seloste henkilötietojen käsittelytoimista on liitetty opinnäytetyöhön liitteenä, ja se sisältää tiedot siitä, mitä henkilötietoja on kerätty, miksi niitä on kerätty, miten niitä käsitellään ja miten niiden turvallisuus on taattu. Haastattelut ja kyselyt on toteutettu ilman oikeita nimiä anonymiteetin varmistamiseksi. Luotettavuus opinnäytetyössäni tulee ilmi huolellisessa suunnittelussa ja toteutuksessa. Tutkimani tieto ja omat väitteet tukeutuvat aikaisemmin tutkittuun luotettavaan tietoon. Omien näkökulmien ja ajatusten taustalla on laaja tietoperusta.

6.2 Johtopäätelmät

Kuopion kaupungin diginuorisotyön tila on tällä hetkellä sekava. Väite saattaa kuulostaa jyrkältä, mutta tämä on ajatus mikä minulle nousee ensimmäisenä mieleen viimeisen puolen vuoden aikana tutustuessani kaupungin digitaalisen nuorisotyön tilanteeseen. Nuorisotyöntekijöiden kokemustenkin perusteella tämänhetkinen diginuorisotyön työnjako on epäselvä. Heidän mielestään Kuopion kaupungille tarvittaisiin työntekijöitä, jotka vastaisivat digitaalisen nuorisotyön pääsääntöisestä tekemisestä ja kehittämisestä. Tällä hetkellä digitaalinen nuorisotyö on ripoteltu työntekijöille, joita kyseinen työ kiinnostaa. Useimmilla nuorisotyöntekijöillä ei kuitenkaan riitä työaika perehtyä ja toteuttaa digitaalista nuorisotyötä. Jos työtä olisi tekemässä täysipäiväisesti yksi tai kaksi henkilöä, he pystyisivät tekemään sitä paljon rutiininomaisemmin ja kehittämään toimintaa. Tämän lisäksi myös kaikkien nuorisotyöntekijöiden tulisi osata diginuorisotyön perusteet. Yksinkertaisen perustason osaamiseen voisi kuulua esimerkiksi Verkko- vuorovaikutustaitojen opetteli, Verkko-ohjauksen taito ja digitaalisen osallisuuden käsitteen ymmärtäminen.

Haastatteluissa ja kyselyissä molemmissa tuli ilmi joidenkin Kuopion kaupungin työntekijöiden osaamattomuus verkossa tehtävän nuorisotyön suhteen. Haastatteluissa nuoret kertoivat, että etenkin korona-aikana, kun verkkonuorisotilalla oli enemmän ohjaajia, osan tietoteknillisissä taidoissa oli parannettavaa. Nuorisotyöntekijöiden kyselylomakkeen perusteella tuli työntekijöiden näkökulma siitä, kuinka kaikki nuorisotyöntekijät eivät olleet samalla taitotasolla digitaalisen nuorisotyön suhteen. Tästä syystä osa nuorisotyöntekijöistä toivoi yhteistä koulutusta kaikille nuorisotyöntekijöille.

23 nuorisotyöntekijästä vain kaksi oli sitä mieltä, että Kuopion alueella panostetaan tarpeeksi diginuorisotyöhön. Tämä näkyy myös hyvin nuorten haastatteluissa, sillä kaikki 8 haastateltavaa oli sitä mieltä, että Kuopiossa tehtävää diginuorisotyötä pitäisi parantaa jollakin tavalla. Hyvänä esimerkkinä voi käyttää verkossa toimivaa verkkonuorisotilaa. Verkkonuorisotilalla oli sen avaamisen aikana useampia ohjaajia työvuoroissa, mutta ajanpuutteen vuoksi ohjaajien vähentynyt yhteen ohjaajaan. Nuorten suusta kaikui pyyntö palauttaa toiminta yhtä monipuoliseksi ja hyväksi, kuin mitä se on aikaisemmin ollut. Digitaalisen nuorisotyön kasvavasta tarpeesta kertoo esimerkiksi se, että pelkästään kaupungilta saatujen tilastotietojen mukaan Kuopion kaupungin etsivätyössä kohdattiin vuonna 2022 yhteensä 7870 nuorta ja vuoden 2023 loppuun mennessä kohtaamisia oli kertynyt 9301 kappaletta. Nämä luvut jo itsessään kertovat siitä, että nuoria kohdataan verkon välityksellä paljon.

6.3 Kehitysehdotukset

Perehtyessäni Kuopion kaupungin alueella tehtävään nuorisotyöhön minulle on noussut mieleen muutamia kehitysehdotuksia. Kehitysehdotukset ovat ajatuksia mitä minulle on tullut mieleen tutkiessani aihetta ja perustuen työn aikana saatuun dataan.

1. Kuopion kaupungin tulisi mielestäni panostaa digitaaliseen nuorisotyöhön isommin mitä se nyt tekee.
2. Toimintaan pitää saada selkeät raamit siitä, että kuka tekee ja mitä.
3. Digitaalisen nuorisotyön perusteiden osaaminen
4. Kaupunki voisi palkata henkilön tai kaksi tekemään ja kehittämään digitaalista toimintaa, jotta siitä tulisi säännöllisempää.

6.4 Tilaajan palaute

Opinnäytetyön tekijä on perehtynyt aiheeseensa erittäin kattavasti. Tilaajan esittely, historia, nuorisotyö ammattialana ja kokonaisuutena sekä työtä ohjaava lainsäädäntö on tuotu opinnäytetyössä ilmi perusteellisesti.

Opinnäytetyön tietopohja kattaa myös yleisesti työssä käytettyjen sovelluksien esittelyn sekä kuinka ja miksi niitä käytetään. Osallisuuden käsite, joka on käsitteenä jo valmiiksi valtavan laaja aihealue itsessään. On opinnäytetyössä onnistuttu esittämään, avaamaan ja purkamaan erittäin selkolukuisesti ja onnistuneesti. Erilaisten osallisuuden alakäsitteiden kuten digiosallisuuden esiin nostaminen on ylipäänsä asia, joka meiltä ammattilaisiltakin useasti unohtuu avata ja esitellä edes oman ammattikuntamme keskuudessa. Osallisuuden käsite on kokonaisuutena onnistuttu avaamaan, purkamaan ja selkiyttämään erinomaisesti. Opinnäytetyön tietopohja on kattava ja hyvin strukturoitu. Opinnäytetyön aiheena toimiva digi- ja verkkonuorisotyö näkyy opinnäytetyössä selvästi korostettuna fokuksena, kuten tilaajan puolelta oli toivottukin.

Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät on esitelty ja avattu hyvin. Niiden tietopohja on kattava ja menetelmien esittely on tuotu selkeästi ja johdonmukaisesti esille. Opinnäytetyöhön valittujen menetelmien käytön perustelut on tuotu opinnäytetyössä näkyväksi ja osioon on onnistuneesti liitetty opiskelijan omaa pohdintaa menetelmien hyvistä ja huonoista puolista sekä pohdintojen tueksi on liitetty lähdemateriaalia tukemaan omaa näkemystä sen sijaan, että väite perustuisi pelkästään opiskelijan omiin havaintoihin ja osaamiseen. Kokonaisuutena osio on tilaajan näkökulmasta erittäin hyvin koostettu, sillä siihen on yhdistetty onnistuneesti opiskelijan omaa osaamista, tietopohjaa, pohdintaa ja lähdeviitteitä.

Käytetyt lähteet ovat monipuolisesti valittuja ja kattavat läpileikkaavasti opinnäytetyön aiheen moninaisuutta. Kaikesta paistaa selkeästi läpi opinnäytetyön tekijän oma into ja kiinnostus aiheeseen. Kokonaisuutena opinnäytetyö on hienosti koostettu läpileikkaus siitä, kuinka monessa eri toiminnassa ja monella eri toteutustavalla digi- ja verkkonuorisotyötä voi tehdä, miksi näin kannattaa tehdä sekä kuinka digi- ja verkkonuorisotyön luomia mahdollisuuksia voi hyödyntää nuorisotyössä.

Tilaaajan puolesta opinnäytetyö vastaa juuri niihin kysymyksiin ja tarpeisiin, joita opinnäytetyön tekijää oli opinnäytetyön tilaaajan roolissa ohjeistettu selvittämään. Opinnäytetyöstä tulee olemaan tilaajalle paljon hyötyä organisaatiomme digi- ja verkkonuorisotyön kehittämistyön tukena.

6.5 Itsearviointi

Tiesin opinnäytetyöprosessin olevan laaja kokonaisuus. Aliarvioin työn määrän ja se hieman yllätti minut työn edetessä. Alkuperäinen ajatukseni oli tehdä opinnäytetyöstä laajempi kokonaisuus, mutta haastatteluiden litteroiminen ja kyselytulosten analysointiin kului huomattavasti enemmän aikaa, mitä olin odottanut. Aikataulun venymisestä huolimatta tilaaja oli opinnäytetyön palautusajan suhteen joustava, mikä mahdollisti työn maaliin saamisen.

Lähdevalinnoissa olisi voinut olla paranneltavaa. Jo saatavilla olevan datan lisäksi olisi ollut tärkeää saada sellaisten nuorten mielipiteitä kuultua, joita tässä kyseisessä opinnäytetyössä ei ole kuultu. Digitaalisen nuorisotyön kartoittamisessa olisi ollut hyvä kuulla nuoria laajemmalla mittakaavassa. Mielestäni pääsin opinnäytetyölleni asettamaani tavoitteeseen, eli sain selvitettyä, millainen diginuorisotyön tila Kuopiossa on keväällä 2024.

Tutustuessa digitaaliseen nuorisotyöhön minulle nousi ajatus siitä, että soveltuuko yhteisöpedagogin koulutus tällaiselle digikentälle ja olen ehdottomasti sitä mieltä, että soveltuu. Mielestäni yhteisöpedagogin koulutus tarjoaa monipuolisen ja sovellettavissa olevan osaamisen, joka on erittäin hyödyllistä digitaalisessa nuorisotyössä. Yhteisöpedagogi tunnistaa osallisuuden merkityksen ja on mielestäni kohtaamisen ammattilainen. Vaikka koulutuksessa ei ole aina puhuttu verkossa toimimisesta niin samat kohtaamisen ja osallisuuden periaatteet pätevät verkossa.

LÄHTEET

- Allianssi ry 2024a. Tiesitkö nämä viisi asiaa nuorista? Viitattu 4.1.2024. <https://nuorisoala.fi/uusi-julkaisu-kokoaa-yhteen-ajankohtaisen-tiedon-nuorista-nuorten-hyvinvoinnin-edistamiseksi-on-kylla-riittavasti-tietoa-ena-tarvitaan-paattajilta-uskallusta/>
- Allianssi ry 2024b. Nuorisotyö Suomessa. Viitattu 12.2.2024. <https://nuorisoala.fi/vaikuttaminen/nuorisotyö-ja-nuorten-hyvinvointi/>
- Allianssi ry 2024c. Nuorisotyö kunnissa. Viitattu 12.2.2024. <https://nuorisoala.fi/vaikuttaminen/nuorisotyö-ja-nuorten-hyvinvointi/>
- Allianssi ry 2024d. Tiesitkö nämä viisi asiaa nuorista? Viitattu 17.2.2024. <https://nuorisoala.fi/uusi-julkaisu-kokoaa-yhteen-ajankohtaisen-tiedon-nuorista-nuorten-hyvinvoinnin-edistamiseksi-on-kylla-riittavasti-tietoa-ena-tarvitaan-paattajilta-uskallusta/>
- Ankkuri 2024a. Ankkuritoiminta alueittain. Viitattu 18.3.2024. <https://ankkuritoiminta.fi/ankkuritoiminta-eri-poliisilaitoksilla#ita-suomi>
- Ankkuri 2024b. Johdanto – ankkuritoiminnan käsikirja. Viitattu 18.3.2024. <https://ankkuritoiminta.fi/kasikirja/johdanto>
- Discord 2024. Luo paikka, johon kaikki voivat tuntea kuuluvansa. Viitattu 12.3.2024 <https://discord.com/company>
- Eduskunta 2024. Nuorisolain uudistaminen. Viitattu 17.2.2024. https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/nuorisolain-uudistaminen.aspx
- Ehyt ry 2024. Pelien kasvatuksellinen hyödyntäminen. Viitattu 2.2.2024. <https://ehyt.fi/paihde-pei-info/digipelaaminen/pelikasvatus/>
- Hämäläinen, Juha 2008. Nuorten osallisuus. Viitattu 19.3.2024. <https://journal.fi/sosiaalipedagogiikka/article/view/120849/71828>
- Hännikäinen-Uutela Anna-Liisa & Penttinen, Pekka 2023. Koulunuorisotyö. Viitattu 18.3.2024. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-515-4>
- Invalidiliitto ry 2024. Saavutettavuus. Viitattu 8.3.2024. <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus>
- Kiilakoski, Tomi & Taiponen, Janne 2011. Osallisuus ja osallistuminen verkkoperusteisessa nuorisotyössä. Teoksessa Merikivi, Jani & Timonen, Päivi & Tuuttila, Leena (toim.) 2011. Sähköä ilmassa - näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 111, 77-78.

- Koordinaatti 2022. Digiosallisuus on muutakin kuin osallistumista digitaalisissa ympäristöissä. Viitattu 19.3.2024. <https://www.koordinaatti.fi/fi/ajankohtaista/digiosallisuus-muutakin-kuin-osallistumista-digitaalisissa-ymparistoissa>
- Kulttuuriareena44 2024a. Kulttuuriareena44. Viitattu 18.3.2024. <https://www.kulttuuriareena44.fi/nuorisotyö/>
- Kulttuuriareena44 2024b. Rock Academy Kuopio. Viitattu 30.1.2024. <https://www.kulttuuriareena44.fi/nuorisotyö/rock-academy-kuopio/>
- Kuopion kaupunki 2024a. Nuorisopalvelut. Viitattu 6.1.2024. <https://www.kuopio.fi/varhaiskasvatus-opetus-ja-nuorisopalvelut/nuorisopalvelut/>
- Kuopion kaupunki 2024b. Nuorisopalvelut. Viitattu 18.2.2024. <https://www.kuopio.fi/varhaiskasvatus-opetus-ja-nuorisopalvelut/nuorisopalvelut/>
- KvaliMOTV 2024a. Avoin haastattelu. Viitattu 4.2.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_1.html
- KvaliMOTV 2024b. Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu. Viitattu 4.2.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html
- KvaliMOTV 2024c. Teemahaastattelu. Viitattu 13.2.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html
- KvantiMOTV, 2024. Kyselylomakkeen laatiminen. Viitattu 16.2.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html>
- Nuorikulttuuri 2024. Kulttuurinen nuorisotyö. Viitattu 29.1.2024. <https://nuorikulttuuri.fi/kulttuurinen-nuorisotyö/>
- Nuorisolaki 1285/2016 10§.Etsivä nuorisotyö. Viitattu 12.01.2024 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285#Pidm46651396218160>
- Nuorisolaki 1285/2016 2 §. Lain tavoite. Viitattu 17.2.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285#Pidm46651396218160>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2024. Nuorisotyön valtion rahoitus. Viitattu 16.2.2024. <https://okm.fi/nuoriso/rahoitus>
- Opinkirjo 2024. Aineiston analyysi. Artikkel. Viitattu 25.3.2024. <https://opinkirjo.fi/tutkimuksen-perusteet/aineiston-analysointi/>
- Ohjaamo 2024a. Ohjaamo-Kuopio. Viitattu 6.1.2024. <https://ohjaamot.fi/web/ohjaamo-kuopio>
- Ohjaamo 2024b. Lähin ohjaamo. Viitattu 16.2.2024. <https://ohjaamot.fi/lahin-ohjaamo>
- Peda.net 2024. Harrastamisen Suomen malli. Viitattu 9.2.2024. <https://peda.net/kuopio/kansalaisopisto/lapset-ja-nuoret/harrastamisen-suomen-malli>

- PoInt 2023a. Koulunuorisotyö. Viitattu 11.01.2024. <https://poInt.fi/kuopio/koulunuorisotyö/>
- PoInt 2024b. Etsivä nuorisotyö. Viitattu 25.01.2024. <https://poInt.fi/kuopio/kohdennettu/>
- PoInt 2024c. Erityisnuorisotyö. Viitattu 25.01.2024. <https://poInt.fi/kuopio/kohdennettu/>
- PoInt 2024d. Pelitalo Muikku. Viitattu 2.2.2024. <https://poInt.fi/kuopio/harrastukset/>
- PoInt 2024e. Loma-ajan toiminta. Viitattu 6.2.2024 <https://poInt.fi/kuopio/loma/>
- PoInt 2024f. Skeittaus. Viitattu 9.2.2024. <https://poInt.fi/kuopio/harrastukset/>
- PoInt, 2024g. Nuorisonohjaajat Discordissa. Viitattu 6.1.2024. <https://poInt.fi/kuopio/ryhmatoiminta/>
- Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö [verkkójulkaisu]. ISSN=2341–8699. 2020. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu: 11.3.2024 https://www.stat.fi/til/sutivi/2020/sutivi_2020_2020-11-10_tie_001_fi.html
- Suavartensomessa 2024. Jalkautuva sometyö. Viitattu 11.3.2024 <https://suavartensomessa.fi/digitaalinen-nuoristyö/>
- Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa & Aaltonen, Tarja 2004. Haastattelu: tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. (E-kirja.) Tampere: Vastapaino, 2005. Viitattu 4.2.2024.
- Joensuu, Mika 2011. Nuoret verkossa toimijoina. Teoksessa Merikivi, Jani & Timonen, Päivi & Tuuttila, Leena (toim.) Sähköä ilmassa. Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Nuorisotutkimusseura julkaisuja 111, 20–21. Viitattu 8.3.2024
- Nuoret ja osallisuus, 2024. Mitä osallisuus on? Viitattu 19.3.2024. <https://nuoretjaosallisuus.fi/tietoa-osallisuudesta/>
- Nuorisotutkimusseura 2024. Mitä koulunuorisotyö on? Tutkimuskatsaus koulunuorisotyön määritelmiin ja tavoitteisiin. Viitattu 18.3.2024. <https://www.nuorisotutkimusseura.fi/nakokulma75>
- Tampereen yliopisto 2024. Verkkovälitteisyys tutkimushaastatteluissa. Viitattu 13.2.2024. <https://projects.tuni.fi/akateemiset-affektit/blogiteksti/verkkovalitteisyys-tutkimushaastatteluissa/>
- Tietoarkisto 2024a. Haastattelut. Viitattu 13.2.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>
- Tietoarkisto 2024b. Johdanto: Analyysi ja tulkinta. Viitattu 25.3.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/analyysi-ja-tulkinta/>

- Valtioneuvosto 2021. Digiosallisuuden käsite ja keskeiset osa-alueet, 7-18. Viitattu 19.3.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163036/VNTEAS_2021_25.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Vehkalahti, Kimmo 2014, 11–20. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät (11–48). Helsingin yliopisto. Viitattu 16.2.2024. <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/bc1c2c8a-0eb8-4881-ba8f-510ce386b810/content>
- Verke 2024a. Digitaalinen nuorisotyö. Viitattu 28.2.2024. <https://www.verke.org/verke/digitaalinen-nuorisoty/>
- Verke 2024b. Digitaalisen nuorisotyön historiaa tiivistetysti. Viitattu 22.2.2024. <https://nuorisoty2030.fi/>
- Verke 2024c. Discord nuorisotyön välineenä. Viitattu 12.3.2024. <https://www.verke.org/julkaisut/discord-nuorisotyon-valineena/>
- Verke 2024d. Kohti digitaalista nuorisotyötä. Viitattu 25.3.2024. <https://www.verke.org/uploads/2021/01/b75408c1-kohti-digitaalista-nuorisotyota-verke.pdf>

LIITTEET

Liite 1: Kutsu haastatteluun:

Digitaalisen nuorisotyön kartoitus

Hei. Olen Leevi Kiuru ja opiskelen Humanistisessa ammattikorkeakoulussa yhteisöpedagogiksi. Teen parhaillani kouluni päättötyötä eli opinnäytetyötä. Opinnäytetyöni aiheena on digitaalinen nuorisotyö Kuopion alueella. Opinnäytetyölläni pyritään kartoittamaan digitaalisen nuorisotyön tilaa ja tarvetta Kuopion alueella.

Haastattelujen tavoitteena on saada syvällisempää ymmärrystä, kerätä näkemyksiä ja analysoida Kuopiossa tehtävän digitaalisen nuorisotyön tilaa ja tarvetta. Koen teidän nuorien omat kokemukset ja ajatukset todella tärkeiksi ja siksi haluan haastatella juuri teitä.

Haastattelu toteutetaan Team- alustalla täysin anonymisti. Keskustelun ääninauha tullaan tallentamaan opinnäytetyöprosessin ajaksi, mutta kaikki tallenteet poistetaan opinnäytetyön valmistuttua.

Haastattelua varten teen valmiin kysymysrunгон, jonka avulla voimme edetä keskustelussa, mutta jos juttua tulee sen ulkopuoleltakin niin ei se haittaa. Kysymysrunko on vain apuvälineenä ohjaamaan keskustelua. Kysymysrungon lähetän etukäteen haastateltavalle, jotta voisitte halutessanne tutustua kysymyksiin etukäteen.

Haastattelut olisi tarkoitus aloittaa 24.01.24 eteenpäin.

Otathan minuun rohkeasti yhteyttä sähköpostilla, niin sovitaan haastattelulle aika.

Kiitos jo etukäteen!

Opinnäytetyön suorita tai epäsuorita henkilötietoja sisältävät aineistot (litteroinnit, tallenteet, jne.) hävitetään opinnäytetyön arvioinnin ja muutoksenhakuajan päätyttyä

Liite 2: Haastattelurunko

1. Oletko osallistunut verkossa tehtävään nuorisotyöhön? Jos olet, niin minkälaiseen?
2. Miksi päätit osallistua verkossa toteutettuun nuorisotyöhön tai mikä motivoi osallistumaan?
3. Onko verkossa tapahtuva nuorisotyö on vaikuttanut elämääsi ja arkeesi, jos on niin miten?
4. Oletko kohdannut haasteita osallistuessasi verkossa toteutettuun nuorisotyöhön?
5. Mitä asioita voitaisiin parantaa tai muuttaa, jotta toiminta olisi entistä parempaa?
6. Onko toiminta tarpeeksi monipuolista ja onko sitä tarpeeksi saatavilla?
7. Miten koet vuorovaikutuksen muiden nuorten ja ohjaajien kanssa verkossa?
8. Miten toivot verkossa tapahtuvan nuorisotyön kehittyvän tulevaisuudessa?
9. Millaisia asioita haluaisit nähdä enemmän tai vähemmän nuorisotyössä verkossa

Liite 4: Kysely nuorisopalveluiden työntekijöille

Verkossa tehtävä nuorisotyö

Hei. Olen Leevi Kiuru ja opiskelen Humanistisessa ammattikorkeakoulussa yhteisöpedagogiksi. Teen parhaillani kouluni päättötyötä eli opinnäytetyötä. Opinnäytetyöni aiheena on verkossa tehtävä nuorisotyö Kuopion alueella. Opinnäytetyölläni pyritään kartoittamaan verkossa tehtävän nuorisotyön tilaa ja tarvetta Kuopion alueella.

Kyselyn vastaukset tulevat minulle ilman tunnistetietoja joten vastaajan anonymiteetti säilyy.

Kiitos ajastasi jo etukäteen!

 Ei jaettu

* Pakollinen kysymys

Minulle tuttuja verkkonuorisotyönmuotoja ovat: *

- Verkkonuorisotilat
- Sosiaalisen median alustat
- Chat-pohjainen työ
- Videoneuvonta
- Verkkokurssit
- Verkko-ohjaus
- Erilaisien pelien kautta tapahtuva nuorisotyötyö/ pelikasvatus
- Muu: _____

Koen verkossa tehtävän nuorisotyön tarpeelliseksi. *

Mikäli haluat perustella vastaustasi, niin voit tehdä sen kohtaan muu...

- Täysin eri mieltä
- Osittain eri mieltä
- En osaa sanoa
- Osittain samaa mieltä
- Täysin samaa mieltä
- Muu: _____

Millaisia tuloksia verkkonuorisotyöllä on mielestäsi saavutettu? *

- Nuorten osallistuminen ja sitoutuminen toimintaan on lisääntynyt
- Verkko yhteisön luominen ja yhteisöllisyyden vahvistuminen
- Nuorten saama tuki ja neuvonta on parantunut
- Verkkonuorisotyön kautta nuoret ovat oppineet uusia taitoja
- Verkkonuorisotyö on auttanut nuoria löytämään itseluottamusta ja voimaantumaa
- Muu: _____

Kohtaatko nuoria verkossa tai verkkonuorisotyön menetelmin? *

Verkkonuorisotyön menetelmiä ovat muun muassa : **Verkkokeskustelut ja chat-palvelut, Videotyöpajat ja webinaarit, Sosiaalisen median hyödyntäminen, Verkkopelit ja peliyhteisöt, Verkkokurssit ja oppimisolustat,**

- En kohtaa
- Kohtaan

Jos kohtaat nuoria verkkonoris työn menetelmin, niin kuinka usein tätä tapahtuu?

- Satunnaisesti
- Kuukausittain
- Viikoittain
- Päivittäin

Panostetaanko mielestäsi Kuopiossa verkkonoris työhön tarpeeksi? *

- En osaa sanoa
- Ei
- Osittain eri mieltä
- Osittain samaa mieltä
- Kyllä

Millaisia resursseja ja tukea kaipaisit voidaksesi toteuttaa verkkonoris työtä tehokkaammin? *

Oma vastauksesi

Koulutustarve *

- Tarvitsen lisää koulutusta verkkonoris työstä
- Omaan riittävästi osaamista, ei tarvetta lisäkoulutukselle
- En osaa sanoa

Toiveet ja ideat

Onko sinulla ideoita tai toiveita, miten verkkonoris työtä voitaisiin kehittää kaupungissamme?

Oma vastauksesi

Liite 5: [Seloste-henkilötietojen-kasittelytoimista.docx](#)

The logo for HUMAK, featuring the word "HUMAK" in a bold, black, sans-serif font with a registered trademark symbol (®) to the upper right. The logo is positioned on a white rectangular background that is slightly tilted and overlaps an orange horizontal bar.

Seloste henkilötietojen käsittelytoimista

Yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 artiklat 13 ja 14

Kuopio, 24.01.2024

Yleistä

Tämä on opinnäytetyötä varten tehty seloste opinnäytetyön tekemiseen liittyvien henkilörekisteritietojen käsittelytoimista. Selosteen on tehnyt opinnäytetyön tekijä.

1. Opinnäytetyön tekijä ja rekisterinpitäjä

Opinnäytetyön tekijä: Leevi Kiuru

Opinnäytetyön ohjaaja: Outi Väyrynen

Opinnäytetyöhön liittyvien, henkilötietoja* sisältävien rekisterien rekisterinpitäjänä toimii opinnäytetyön tekijä, ellei tässä dokumentissa muuta mainita. Mikäli opinnäytetyössä käsitellään henkilötietoa, toimivat muut opinnäytetyön tekemiseen osallistuvat henkilöt henkilötiedon käsittelijöinä rekisterinpitäjän lukuun. Mikäli henkilötiedon käsittelyyn osallistuu ulkopuolinen taho, tulee rekisterinpitäjän huolehtia sen ohjeistuksesta henkilötiedon käsittelyssä.

* Henkilötietoja ovat kaikki sellaiset dokumentit, jotka sisältävät yksilön tunnistamiseen johtavia suoria tai epäsuoria tunnisteita. Tällaisia ovat mm. erilaiset lomakkeet, joissa on henkilön nimi. Myös haastattelun ääni- tai videotallenne

ja sen aukikirjoitettu versio (litteraatti) yksilöi henkilön eli on henkilötieto. Epäsuorilla tunnisteilla tarkoitetaan sitä, että yksilön voi tunnistaa vaikkapa iän, sukupuolen, asuinpaikan, haastattelusisällön yksityiskohtien tai edellä mainittujen tekijöiden yhdistelyn perusteella. Lisätietoja henkilörekisteristä ja siitä, millaisissa tapauksissa se syntyy, löytyy osoitteesta www.tietosuoja.fi.

2. Yhteishankkeena tehtävän opinnäytetyön osapuolet ja vastuunjako

Ei ole yhteishanke, eikä erillistä yhteisrekisterinpitäjyyttä tarvita.

3. Opinnäytetyön vastuullinen johtaja tai sitä vastaava ryhmä

Opinnäytetyöstä vastaa sen tekijä. Tilaaja antaa puitteet ja suunnan opinnäytetyölle. Opinnäytetyön ohjaaja ohjaa työtä ja tukee sen tekemistä omalta osaltaan siten, että työ täyttää opinnäytetyölle asetetut vaatimukset.

4. **Oppilaitoksen tietosuojavastaavan yhteystiedot**
security@humak.fi

5. Opinnäytetyön suorittajat

Minä, eli Leevi Kiuru teen opinnäytetyön itsenäisesti

6. Yhteyshenkilö opinnäytetyöhön liittyvää rekisteriä koskevissa asioissa

Opinnäytetyöhön liittyvissä asioissa yhteyshenkilö on ensisijaisesti opinnäytetyön tekijä ja hänen lisäksi tarvittaessa myös opinnäytetyön ohjaajaan Outi Väyryseen, outi.vayrynen@humak.fi Tietoturva- ja tietosuojasioissa voi ottaa yhteyttä Humakin tietosuojatoimiston osoitteeseen: security@humak.fi.

7. Opinnäytetyöhön liittyvän rekisterin nimi, luonne ja opinnäytetyöprosessin kesto

Digitaalisen nuorisotyön tarvekartoitus

Kertatutkimus Seurantatutkimus

Opinnäytetyön kestoaika

29.1.2024

30.4.2024

8. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Opinnäytetyöni käsittelee Kuopion alueella tehtävää verkkonuorisotyötä ja pyrkii luomaan tietopaketin, jonka pohjalta kaupungin verkkonuorisotyötä on mahdollista kehittää tulevaisuudessa. Opinnäytetyöprosessini aikana minulle syntyy rekisteri, joka sisältää henkilötietoja. Henkilötietoja syntyy, kun kutsun ihmisiä haastatteluun sähköpostin välityksellä. Henkilötiedot ovat vain minun nähtävilläni ja ne poistetaan heti opinnäytetyöni valmistuttua. Haastatteluista syntyy myös mp3 tiedosto, jota säilytetään paikallisesti tietokoneeni kovalevyllä, mistä kaikki tiedot poistetaan työn valmistuttua. Mp3 tiedostot sisältävät haastateltavien lausunnon vapaaehtoisesta osallistumisesta.

9. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n yleisen tietosuojasetuksen artikla 6 tai artikla 9.

- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö
- tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen
- yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus, tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi

10. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimusaineisto sisältää haastateltavien sähköpostiosoitteet ja tallenteet haastatteluista.

Nimiä ei tallennu.

11. Mistä lähteistä henkilötietoa kerätään

Sähköpostiosoitteet tallentuvat kutsun muodossa
Tiedot tallentuvat haastattelun muodossa.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen

Tietoja ei siirretä tai luovuteta kellekään

13. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä tai profilointia ei tehdä.

14. Henkilötietojen suojausten periaatteet

Korkeakoulu vastaa omalta osaltaan tutkimuksen tekijälle tarjottujen välineiden ja ympäristöjen tietoturvallisuudesta. Opinnäytetyön tekijä käsittelee henkilötietoa yksityisyyden suojaa kunnioittaen.

- Haastattelut tallennetaan oppilaitoksen tietoturvalliseen ympäristöön, jossa niihin on pääsy ainoastaan opinnäytetyön tekijällä ja tarvittaessa opinnäytetyön ohjaajalla sekä pyynnöstä teknisissä ongelmissa ympäristön ylläpitäjällä.

- Haastattelut litteroidaan ja litteraatit tallennetaan oppilaitoksen tietoturvalliseen ympäristöön, jossa niihin on pääsy ainoastaan opinnäytetyön tekijällä ja tarvittaessa opinnäytetyön ohjaajalla sekä pyynnöstä teknisissä ongelmissa ympäristön ylläpitäjällä.
- Henkilötietoja sisältävät kyselyn vastaukset tallennetaan oppilaitoksen tietoturvalliseen ympäristöön, jossa niihin on pääsy ainoastaan opinnäytetyön tekijällä ja tarvittaessa opinnäytetyön ohjaajalla sekä pyynnöstä teknisissä ongelmissa ympäristön ylläpitäjällä.
- Tutkittavan suostumus -lomakkeet tallennetaan oppilaitoksen Wihi-järjestelmään, jossa niihin on pääsy opinnäytetyön tekijän, sen ohjaajan, toisen tarkastajan sekä opinnäytetyökoordinaattorin lisäksi pyynnöstä teknisissä ongelmissa Wihin ylläpitäjällä.
- Muu, mikä? Haastattelut tallennetaan opinnäytetyöntekijän omaan tietokantaan, johon muilla ei ole pääsy
- Muu, mikä

15. Henkilötietojen käsittely opinnäytetyöprosessin päättymisen jälkeen

- Opinnäytetyöhön liittyvät aineistot hävitetään
- Opinnäytetyöhön liittyvät aineistot arkistoidaan pysyvästi tutkimusarkistoon
- Suostumuslomakkeet arkistoidaan pysyvästi oppilaitoksen opinnäytetyöarkistoon Wihiiin
- Tutkimuslupa arkistoidaan pysyvästi oppilaitoksen opinnäytetyöarkistoon Wihiiin

16. Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen.

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksista voidaan poiketa opinnäytetyössä seuraavin suoja-toimin:

1. Henkilötietojen käsittely perustuu tutkimussuunnitelmaan.
2. Tutkimuksella on vastuuhenkilö tai siitä vastaava ryhmä.
3. Henkilötietoja käytetään ja luovutetaan vain historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka muuta yhteensopivaa tarkoitusta varten sekä muutoinkin toimitaan niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille.
4. Jos tutkimuksessa käsitellään tietosuoja-asetuksen artiklan 9 kohdassa 1 (erityiset henkilötietoryhmät) ja artiklassa 10 (rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvät henkilötiedot) tarkoitettuja henkilötietoja, niin em. kohtien 1–3 noudattamisen lisäksi tulee tehdä tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukainen tietosuojan vaikutustenarviointi ja toimittaa se tietosuojavaltuutetun toimistoon 30 päivää ennen tutkimuksen aloittamista.

Seuraavista rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksista poiketaan tässä tutkimuksessa:

- Rekisteröidyn oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot (artikla 15).
- Rekisteröidyn oikeus tietojensa oikaisemiseen (artikla 16).
- Rekisteröidyn oikeus tietojensa poistamiseen (artikla 17). Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta tieteellisessä tai historiallisessa tutkimustarkoituksessa silloin, kun poisto-oikeus todennäköisesti estää tai vaikeuttaa käsittelyä.
- Rekisteröidyn oikeus käsittelyn rajoittamiseen (artikla 18).
- Rekisteröidyn oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä (artikla 21).